

Business
OMBUDSMAN
Council

01 липня — 30 вересня

2020

КВАРТАЛЬНИЙ ЗВІТ

ТЕМА ЗВІТУ:

**НЕВИКОНАННЯ
СУДОВИХ РІШЕНЬ**

РБО ФІНАНСУЄТЬСЯ

через цільовий мультидоноровий рахунок Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), відкритий у 2014 році.

Донорами є:

Європейський Союз

Нідерланди

Данія

Норвегія

Фінляндія

Польща

Франція

Швеція

Німеччина

Швейцарія

Італія

Велика Британія

Японія

США

ЗМІСТ

Вступне слово бізнес-омбудсмена	04
Огляд III кварталу 2020 року	06

1. ТЕНДЕНЦІЇ СКАРГ 08

1.1. Обсяг та характер отриманих скарг	08
1.2. Часові межі проведення попереднього розгляду скарг	13
1.3. Кількість проведених розслідувань та причини залишення скарг без руху	13
1.4. Часові межі проведення розслідувань	15
1.5. Державні органи, на які скаржилися найчастіше	16
1.6. Географія отриманих скарг	18
1.7. Портрет скаржників	19
1.8. Тема звіту: невиконання судових рішень	22
1.9. Відгуки	30

2. ОГЛЯД РОЗСЛІДУВАНЬ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЕРЖАВНИМ ОРГАНАМ 32

2.1. Інформація по закритих справах та наданих рекомендаціях	32
2.2. Виявлені та вирішені системні проблеми	38
2.3. Огляд важливих розслідувань	40

3. СПІВПРАЦЯ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ 68

3.1. Статус законопроекту № 3607 «Про Установу бізнес-омбудсмена в Україні»	68
3.2. Співпраця з державними органами	71
3.3. Регіональні вебінари з Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства	72
3.4. Практичні вебінари з Американською торговельною палатою та Національною асоціацією адвокатів України	73
3.5. Зв'язки з громадськістю	75

Скорочення «РБО», «Рада» використовуються по тексту звіту для позначення Ради бізнес-омбудсмена.

ВСТУПНЕ СЛОВО БІЗНЕС- ОМБУДСМЕНА

ШАНОВНІ ДРУЗІ, КОЛЕГИ ТА ПАРТНЕРИ,

Незважаючи на те, що карантин вплинув на безліч аспектів діяльності підприємців та змусив зменшити темпи ділової активності, кількість звернень бізнесу до Ради бізнес-омбудсмена стосовно порушень держслужбовців не зменшилася. У липні-вересні 2020 року ми отримали 439 скарг — це на 14% більше, ніж у другому кварталі 2020 року та на 3% більше, ніж у третьому кварталі 2019 року. При цьому безпосередньо зі скаргами, пов'язаними з карантинними обмеженнями, у звітному кварталі до нас не зверталися — бізнес, вочевидь, незадоволений деякими обмеженнями, запровадженими на час пандемії, проте не вважає їх незаконними.

Кількість скарг зросла саме за рахунок малого та середнього бізнесу. Частка звернень від МСБ у звітному кварталі сягнула найвищої позначки за весь час роботи РБО — 79%. Від бізнесу з виключно українським капіталом надійшло 90% скарг — це також найбільший показник з травня 2015 року. 98% всіх заявників, українських та іноземних, відповіли у формах зворотного зв'язку, що залишилися задоволеними співпрацею з РБО. За ці три місяці ми допомогли підприємцям повернути та заощадити 299 млн. грн.

Ключові тренди скарг бізнесу у третьому кварталі 2020 року:

- Значно зросла (з 138 у II кв. 2020 р. до 201 у III кв. 2020 р.) кількість скарг підприємців щодо зупинення реєстрації податкових накладних: це на 46% більше проти попереднього кварталу та на 118% більше проти аналогічного кварталу минулого року.
- Водночас суттєво (з 55 до 36 скарг) зменшилася кількість оскаржень результатів податкових перевірок — це корелює з запровадженням Урядом у березні цього року мораторієм на більшість перевірок.
- Порівняно з попереднім кварталом, підприємці більше скаржилися на процесуальні зловживання органів Прокуратури, проте менше на зловживання Національної поліції та Служби безпеки України. Таким чином, загальна кількість скарг на правоохоронний блок залишилася незмінною — на рівні 48 скарг.
- Вдвічі (з 13 до 22 скарг) зросла кількість звернень підприємців щодо затримок у митному оформленні. Таким чином, митні питання увійшли до ТОП-3 звернень бізнесу з 22 скаргами загалом.

- Підприємці подали вдвічі більше (з 8 до 16) скарг на дії Міністерства юстиції: як на Департамент державної реєстрації, так і на Виконавчу службу.

За весь час діяльності РБО розглянула 564 скарги, пов'язані з виконанням судових рішень. При цьому, кількість скарг щороку збільшується: з 56 у 2017 до 197 у 2019 році. За 9 місяців 2020 року ми вже отримали 149 скарг з цього предмету. Невиконання судових рішень державними органами справді є серйозною проблемою для бізнесу, оскільки примусові механізми, що працюють для фізичних та юридичних осіб, не працюють у випадку державних органів, відповідальних за виконання судових рішень. Саме тому ми обрали цю проблему для більш глибокого аналізу та підготовки відповідних системних рекомендацій державним органам у поточному системному звіті, який опублікуємо на початку 2021 року.

Маємо ще один позитивний показник у цьому кварталі — державні органи виконали 89% індивідуальних рекомендацій. Крім цього, хочемо відзначити і дві системні перемоги РБО:

- Відповідно до рекомендацій РБО щодо зовнішньоекономічної торгівлі металобрухтом, Верховна Рада прийняла закон №776-IX, спрямований на детінізацію ринку та підвищення прозорості експорту-імпорту металобрухту.
- Президент підписав закон №2698, який має на меті гармонізувати умови функціонування вітчизняного ринку будівельної продукції з європейськими правилами — саме так, як ми рекомендували у системному звіті.

Така невелика кількість виконаних рекомендацій, однак, не відображає повний масштаб роботи над розв'язанням системних проблем бізнесу, зокрема, у напрямку адміністративного оскарження та адміністрування податків, над якими ми інтенсивно працювали протягом кварталу, залучивши експертів та депутатів Верховної Ради для розробки конкретних

законодавчих змін. Нагадаємо, що стосовно процедури адміністративного оскарження у липні 2019 року ми видали держорганам 54 рекомендації, щодо адміністрування податків у серпні 2020 року — 38. Сподіваємося, наші напрацювання трансформуються у форму конкретних нормативно-правових актів найближчим часом.

Ми активно ділилися практичним досвідом та професійною експертизою з представниками бізнесу та юридичними фахівцями. Разом з Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства провели низку регіональних вебінарів про можливості РБО у захисті інтересів підприємців. З Американською торговельною палатою та Національною асоціацією адвокатів України обговорювали проблеми бізнесу на митниці, оскарження результатів публічних закупівель, невиконання судових рішень, діяльність Податкової міліції та актуальні податкові питання підприємців.

Продовжилася робота зі стейкхолдерами щодо закріплення статусу нашої інституції на рівні закону. Незалежні експерти з Інституту держави і права імені Корецького проаналізували законопроект № 3607 «Про Установу бізнес-омбудсмена в Україні» та підтримали його ключові положення. Документ наразі знаходиться в Парламенті та очікує першого читання на пленарному засіданні. Наразі вже три комітети ВРУ підтримали законопроект: Комітет з питань економічного розвитку, Комітет з питань антикорупційної політики, Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом.

Оскільки наш законопроект нетиповий, він викликає багато питань, а подекуди і вагань. Тому ми ретельно розглядаємо всі зауваження, готуємо на них відповіді та проводимо активну роз'яснювальну роботу, щоб максимізувати зрозумілість та розвіяти всі сумніви щодо принципів положень закону.

Marcin Świątek

ОГЛЯД ІІІ КВАРТАЛУ 2020 РОКУ

439

СКАРГ
ОТРИМАНО

274

СПРАВ
ЗАКРИТО

+54

скарги проти
ІІ кв. 2020 р.

+11

скарг проти
ІІІ кв. 2019 р.

98%

ЗАЯВНИКІВ,
ЯКІ НАДАЛИ
ВІДГУКИ, БУЛИ
ЗАДОВОЛЕНІ
СПІВПРАЦЕЮ
З РБО

89%

ІНДИВІДУАЛЬНИХ
РЕКОМЕНДАЦІЙ,
НАДАНИХ РБО
ДЕРЖАВНИМ ОРГАНАМ,
ВЖЕ ВИКОНАНО

ПРЯМИЙ ФІНАНСОВИЙ
ЕФЕКТ:

299 МЛН.
ГРН.

TOP-5 ПРЕДМЕТІВ
ЗВЕРНЕНЬ

68%

Податкові питання

11%

Дії правоохоронних
органів

5%

Митні
питання

5%

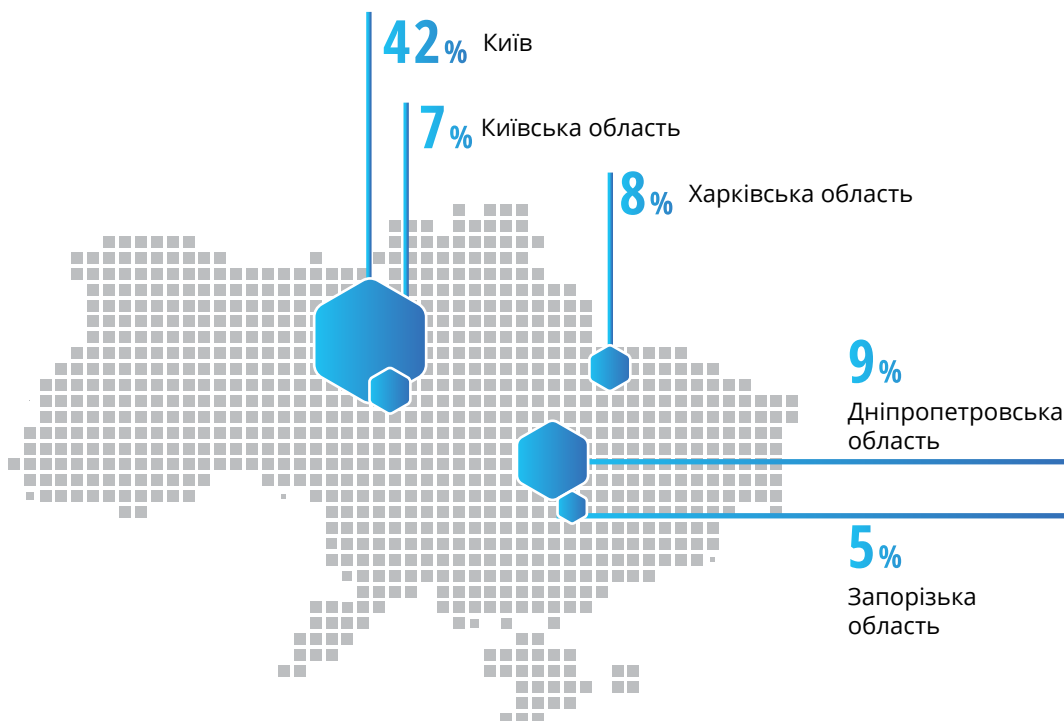
Дії державних
регуляторів

4%

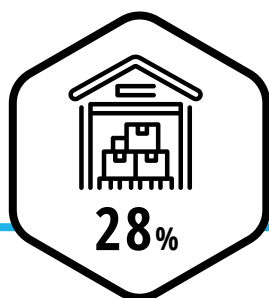
Дії Міністерства
юстиції

ТОП-5

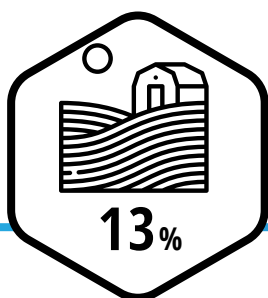
РЕГІОНІВ

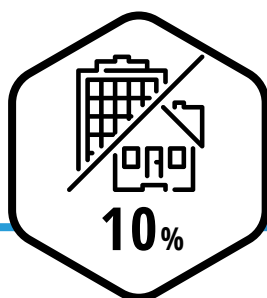
ТОП-5 ІНДУСТРІЙ

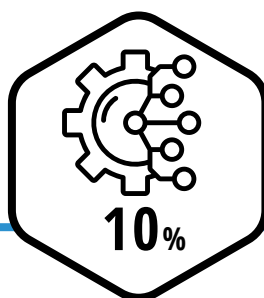
Оптова торгівля

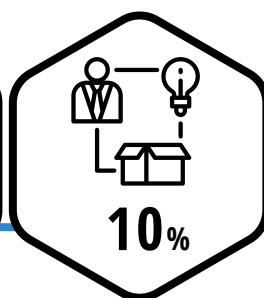
Сільське господарство та гірничодобувна промисловість

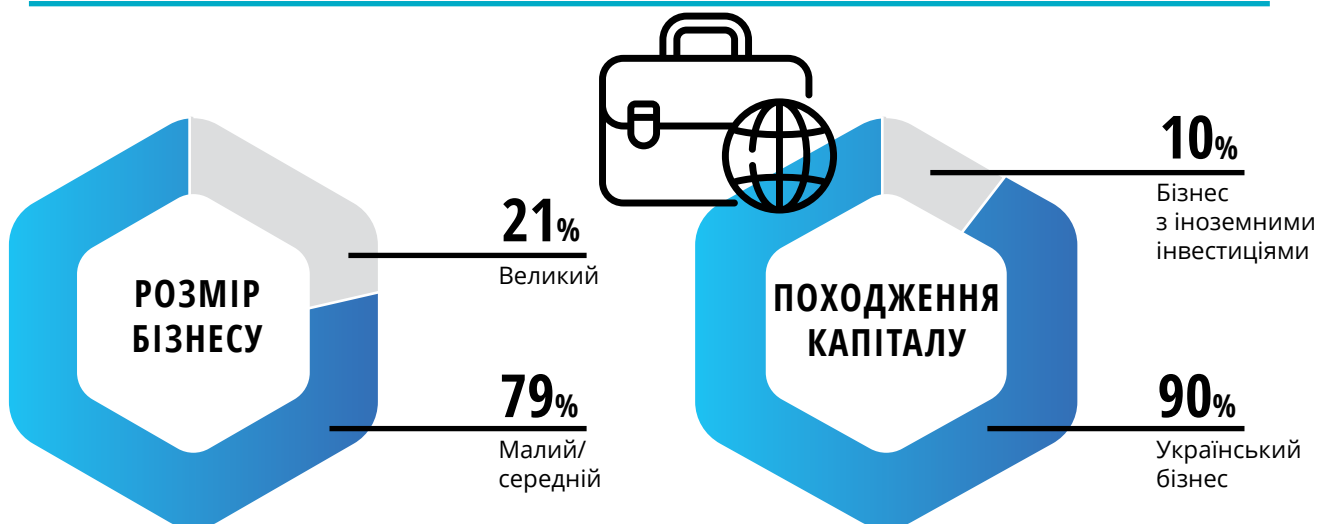
Нерухомість та будівництво

Виробництво

Приватні підприємці

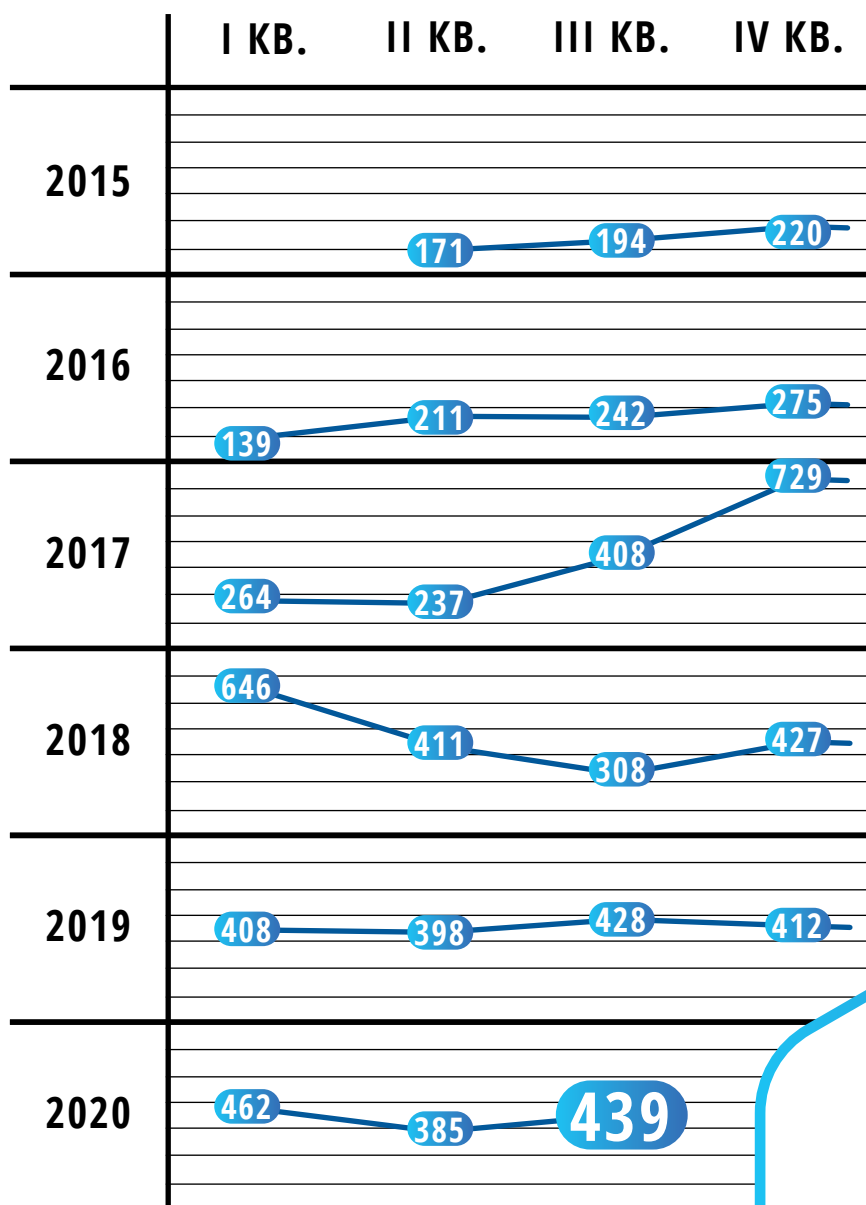

1. ТЕНДЕНЦІЇ СКАРГ

1.1. ОБСЯГ ТА ХАРАКТЕР ОТРИМАНИХ СКАРГ

(п. 5.3.1 (а) Регламенту)

ОБСЯГ ОТРИМАНИХ СКАРГ

В період з липня по вересень 2020 року Рада отримала

439

звернень від підприємців на неправомірні дії державних органів.

14%

більше порівняно з II кварталом 2020 року

3%

більше порівняно з III кв. 2019 року.

ЗАГАЛОМ
З ТРАВНЯ
2015 РОКУ МИ
ОТРИМАЛИ
СКАРГ:

7814

ТОП-10

ПРЕДМЕТІВ СКАРГ
У III КВАРТАЛІ 2020

ПРЕДМЕТ СКАРГИ	III КВ. 2020	II КВ. 2020	III КВ. 2019
ПОДАТКОВІ ПИТАННЯ	297	261	264
Скарги, пов'язані з роботою СМКОР:	201	138	92
Зупинення реєстрації податкових накладних	102	53	16
Включення до переліків ризикових платників податків	64	64	45
Невиконання судових рішень щодо реєстрації податкових накладних	35	21	31
Податкові перевірки	36	55	99
Кримінальні справи з податкових питань	16	7	15
Електронне адміністрування ПДВ	12	17	17
Затримка з поверненням ПДВ	4	1	2
Анулювання/відновлення/відмова у реєстрації платників ПДВ	1	2	0
Розірвання договору про невизнання електронної звітності	0	0	3
Інші податкові питання	27	41	36
ДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ	24	29	23
Процесуальні зловживання	12	16	8
Бездіяльність	10	10	9
Кримінальні провадження проти бізнесу	1	0	3
Звинувачення у корупції	1	0	1
Інші дії	0	3	2
ДІЇ ДЕРЖАВНИХ РЕГУЛЯТОРІВ	21	18	27
Антимонопольний комітет (АМКУ)	4	4	3
Державна архітектурно-будівельна інспекція (ДАБІ)	1	4	4
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП)	1	0	1
Національний банк України (НБУ)	1	0	
Держгеокадастр	0	0	4
Державні регулятори — інші дії	14	10	15

ПРЕДМЕТ СКАРГИ	III КВ. 2020	II КВ. 2020	III КВ. 2019
МИТНІ ПИТАННЯ	22	13	27
Оцінка/коригування митної вартості	7	7	8
Митне оформлення (затримка/відмова)	13	4	9
Повернення митних платежів	0	0	2
Митні питання — інші дії	2	2	8
ДІЇ ПРОКУРАТУРИ	19	12	19
Процедурні зловживання	16	6	14
Бездіяльність	2	2	2
Звинувачення в корупції		1	
Кримінальні провадження проти бізнесу		3	2
Інші дії	1		1
ДІЇ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ	16	8	15
Департамент державної реєстрації	11	6	12
Виконавча служба	5	2	3
ДІЇ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ	14	8	13
Виділення земельних ділянок	6	2	1
Правила та дозволи	2		3
Інші дії	6	6	9
ДІЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ	5	7	3
Процесуальні зловживання	2	5	
Бездіяльність	1	1	
Кримінальні провадження проти бізнесу	2		
Інші дії		1	3
ДІЇ ДЕРЖАВНИХ КОМПАНІЙ	3	7	4
Інвестиційні/комерційні спори		4	
Дії державних компаній — зловживання владою	2	3	4
Інші дії	1		0
ЗАКОНОПРОЄКТИ ТА ЗМІНИ ДО НИХ	3	5	4
Недоліки нормативно-правової бази — державні регулятори	1	2	2
Недоліки нормативно-правової бази — інші дії	2	2	2
Недоліки нормативно-правової бази — податкові питання		1	

ПОДАТКОВІ ПИТАННЯ

Головною причиною зростання загальної кількості скарг були звернення бізнесу саме з податкових питань: ми отримали на 13% більше таких скарг у порівнянні з попереднім кварталом та на 12% більше у порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

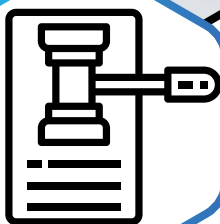
Підприємці надіслали нам 102 скарги щодо зупинення податкових накладних — це вдвічі більше проти II кв. 2020 року та в 6 разів більше проти III кв. 2019 року.

Кількість скарг щодо включення підприємств до списку ризикових платників податків залишилася на попередньому рівні — 64 звернення. Підприємці подали 35 скарг до РБО стосовно невиконання судових рішень з реєстрації податкових накладних: +60% проти попереднього кварталу та +11% проти минулого року. 201 звернення, які стосуються різних аспектів зупинення реєстрації податкових накладних, увійшли до топ-3 скарг. Їх загальна частка склала

46% від усіх звернень, отриманих у III кв. 2020 року.

Підприємці скаржилися до РБО щодо безпідставно відкритих кримінальних проваджень (16 звернень), що вдвічі більше порівняно з II кв. 2020 року та на 7% більше проти III кв. 2020 року. Ми також отримали 4 скарги щодо затримки з поверненням ПДВ: це більше, ніж в обох періодах, з якими ми порівнюємо поточний квартал.

Водночас ми зафіксували меншу кількість скарг щодо податкових перевірок: -35% проти II кв. 2020 року та -64% проти III кв. 2019 року. Це відображає ініціативу Уряду щодо продовження мораторію на податкові перевірки у зв'язку з COVID-19. Ми також отримали на третину менше звернень на предмет електронного адміністрування ПДВ проти II кв. 2020 року та III кв. 2019 року відповідно.

ДІЇ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

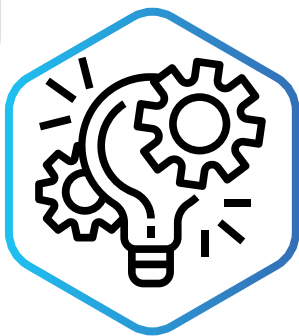
Загалом у звітному кварталі ми отримали аналогічну кількість (48) звернень на зловживання з боку правоохоронних органів порівняно з попереднім кварталом. Однак тенденції скарг відрізнялися в залежності від правоохоронного органу.

Підприємці подали на 20% менше скарг щодо дій Національної поліції у порівнянні з попереднім кварталом, але на 4% більше проти минулого року. Половина скарг (12 звернень) на дії Національної поліції стосувалася процесуальних зловживань

з боку правоохоронців, решта (10 скарг) — на їх бездіяльність.

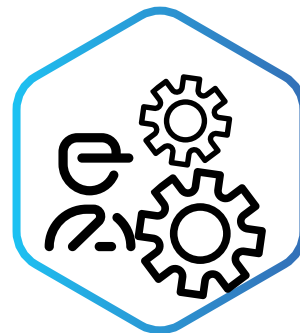
Кількість скарг на дії органів Прокуратури зросла на 73% порівняно з II кв. 2020 року та лишилася стабільною у порівнянні з III кв. 2019 року на рівні 19 звернень. Більшість кейсів була пов'язана з процесуальними зловживаннями прокурорів.

Ми отримали всього 5 скарг від бізнесу на дії Служби безпеки України: вдвічі менше за попередній квартал та вдвічі більше у порівнянні з минулим роком.

ДІЇ ДЕРЖАВНИХ РЕГУЛЯТОРІВ

Ми отримали 21 скаргу на дії державних регуляторів, що на 22% більше проти II кв. 2020 року та на 17% менше у порівнянні з минулим роком. В III кв. 2020 року два блоки зі скаргами на дії державних регуляторів та митні питання поділили третє місце за кількістю звернень.

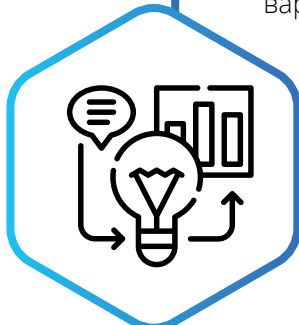
МИТНІ ПИТАННЯ

Порівняно з II кв. 2020 року кількість скарг на митні питання зросла на 69% (з 13 до 22). В більшості випадків бізнес скаржився на проблеми у зв'язку з митним оформленням (затримка/відмова) — 13 скарг, а також підприємці не погоджувалися з рішеннями митних органів щодо оцінки/коригування митної вартості (7 скарг).

ДІЇ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ

Компанії скаржилися вдвічі більше проти попереднього кварталу (з 8 до 16 звернень) на дії Міністерства юстиції. Ми отримали 11 скарг на неправомірні дії державних регуляторів, і 5 скарг на дії Виконавчої служби.

ІНШІ ПИТАННЯ

У порівнянні з минулим кварталом ми зафіксували 75% зростання кількості звернень стосовно дій місцевих органів влади — з 8 до 14 скарг. Зокрема, скарги підприємців стосувалися виділення земельних ділянок та отримання дозволів. Водночас кількість скарг на державні компанії та пропозиції щодо внесення змін до законодавства зменшилася на 57% та 40% відповідно.

1.2. ЧАСОВІ МЕЖІ ПОПЕРЕДНЬОГО РОЗГЛЯДУ СКАРГ

(п. 5.3.1 (b) Регламенту)

У звітному кварталі попередній розгляд скарг в середньому тривав

7.7 РОБОЧИХ ДНІВ

на 2 дні менше терміну, передбаченого нашим Регламентом — час попереднього вивчення скарг не має перевищувати 10 робочих днів.

1.3. КІЛЬКІСТЬ ПРОВЕДЕНИХ РОЗСЛІДУВАНЬ ТА ПРИЧИНИ ЗАЛИШЕННЯ СКАРГ БЕЗ РУХУ

(п. 5.3.1 (c) Регламенту)

У III кв. 2020 року РБО провела 276 розслідувань, що на 13% більше проти попереднього кварталу та складає 63% від загальної кількості отриманих скарг. Решта звернень лишилася на стадії попереднього розгляду (15%) або була відхилена (22%) станом на 30 вересня 2020 року.

ЧАСТКА РОЗПОЧАТИХ РОЗСЛІДУВАНЬ:

III КВАРТАЛ 2020 Р.	276
II КВАРТАЛ 2020 Р.	245
III КВАРТАЛ 2019 Р.	255

ЧАСТКА ВІДХИЛЕНИХ СКАРГ:

III КВАРТАЛ 2020 Р. — 22%
II КВАРТАЛ 2020 Р. — 23%
III КВАРТАЛ 2019 Р. — 31%

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ ВІДХИЛЕННЯ СКАРГ У ІІІ КВАРТАЛІ 2020 РОКУ

	ІІІ КВ. 2020 Р.	ІІ КВ. 2020 Р.	ІІІ КВ. 2019 Р.
Скарги, розгляд яких не належить до компетенції бізнес-омбудсмена	51	58	63
Скарги, що є предметом будь-якого судового провадження або арбітражного розгляду, або щодо яких було винесено судове, арбітражне або будь-яке подібне рішення	15	13	10
На думку бізнес-омбудсмена скаржник не виявив достатній рівень співпраці	10	17	37
На думку бізнес-омбудсмена скарга безпідставна або інші органи або установи вже розглядають таку справу	6	6	13
Скарги у зв'язку із законністю та/або дійсністю будь-яких рішень, постанов та ухвал судів	3	4	3
Скарга, яка подається повторно після прийняття рішення бізнес-омбудсменом про залишення її без руху	2		3
Скарги в межах господарських відносин між суб'єктами господарювання приватної форми власності		1	3
Сторона, яка зазнала впливу недобросовісної поведінки, не вичерпала принаймні одну інстанцію адміністративного оскарження		3	3
Усі інші	10	5	11

Переважна причина (53%) відхилення скарг — вони були поза межами компетенції бізнес-омбудсмена. Недостатній рівень співпраці з боку скаржника (15%) та активні судові провадження (10%) також були розповсюдженими причинами відхилення скарг у третьому кварталі 2020 року.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ТІ ЗУСИЛЛЯ І ПРОФЕСІОНАЛІЗМ В РОБОТІ, РЕЗУЛЬТАТОМ ЯКОЇ Є ПІДТРИМКА І ЗАХИСТ ІНТЕРЕСІВ БІЗНЕСУ У ДЕРЖАВНИХ ОРГАНАХ. ІНСТИТУТ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА, БЕЗУМОВНО, Є ЕФЕКТИВНИМ ПОСЕРЕДНИКОМ В КОМУНІКАЦІЇ БІЗНЕСУ З ДЕРЖАВНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ, ЗОКРЕМА ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ. ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ІНСПЕКТОР ОРГАНІЗУВАВ РОЗГЛЯД СПРАВИ НАЛЕЖНИМ ЧИНОМ ТА ЗАДІЯВ ВСІ МОЖЛИВІ КОМУНІКАЦІЇ ДЛЯ ДІАЛОГУ З ПРЕДСТАВНИКАМИ МУНІЦИПАЛІТЕТУ М. ДНІПРА

ТЕТЯНА ПОПОВА
ГОЛОВА РАДИ АСОЦІАЦІЇ
ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

1.4. ЧАСОВІ МЕЖИ ПРОВЕДЕННЯ РОЗСЛІДУВАНЬ

(п. 5.3.1 (d) Регламенту)

У звітному
періоді РБО
закрила

274 справи

Середня тривалість
цих розслідувань
склала

76
днів

і це означає, що ми чудово
вклалися у норматив нашого
Регламенту — 90 днів.

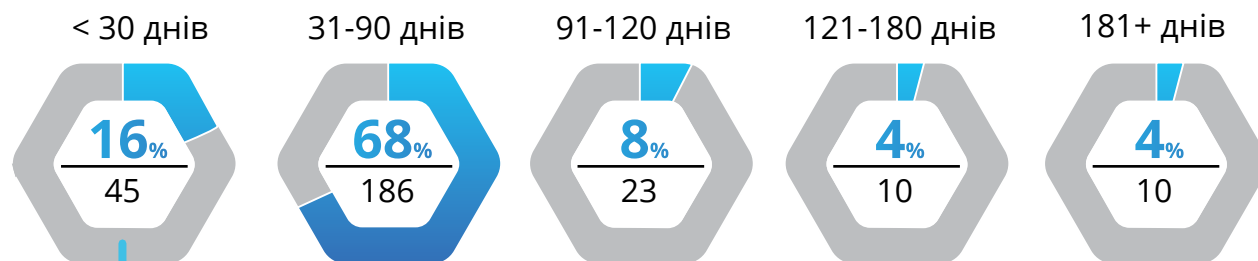
СЕРЕДНІЙ ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЦИХ СПРАВ:

III КВАРТАЛ 2020 Р. 76 днів

II КВАРТАЛ 2020 Р. 75 днів

III КВАРТАЛ 2019 Р. 67 днів

ВІДСОТОК ЗАКРИТИХ СПРАВ ПО ДНЯХ:

Більшість
кейсів — 231,
що становить

84%

від усіх закритих розслідувань у III
кварталі 2020 року,
ми розслідували протягом 90 днів, як
і передбачено нашим Регламентом.

Розгляд 16% скарг
потребував більше
часу.

1.5. ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ, НА ЯКІ СКАРЖИЛИСЯ НАЙЧАСТІШЕ

ТОП-10

СКАРГ НА:

	III КВАРТАЛ 2020 Р.	II КВАРТАЛ 2020	III КВАРТАЛ 2019
Державна податкова служба	281	255	249
Державна митна служба	22	13	27
Державна фіскальна служба (Податкова міліція)	16	7	15
Національна поліція	25	30	23
Органи Прокуратури	18	11	19
Органи місцевого самоврядування	14	8	14
Міністерство юстиції	18	8	15
Служба безпеки України	6	7	3
Державні підприємства	3	7	5
Державні фонди	4	1	1
Антимонопольний комітет України	4	4	3
Інші	5	1	6

Ми отримали 281 скаргу на неправомірні дії Державної податкової служби, що на 10% більше проти II кв. 2020 року та на 13% більше проти III кв. 2019 року. Кількість скарг підприємців стосовно дій Податкової міліції збільшилася вдвічі проти попереднього кварталу та зросла на 7% у порівнянні з минулим роком. Ми також спостерігали значне збільшення кількості скарг (+69%) на дії Державної митної служби проти попереднього кварталу, хоча у порівнянні з минулим роком звернення з цього приводу зменшились на 19%.

Що стосується скарг на правоохоронні органи, компанії скаржилися менше на дії Національної поліції (-17%) та Служби безпеки України (-14%) у порівнянні з II кварталом 2020 року. Проте РБО отримала на 64% більше звернень щодо порушень Органів Прокуратури.

Кількість скарг щодо зловживань з боку органів місцевого самоврядування зросла на 75% (з 8 до 14) порівняно з II кв. 2020 року.

Підприємці частіше оскаржували дії Міністерства юстиції у звітний період: кількість скарг зросла на 125% (з 8 до 18) проти II кварталу 2020 року.

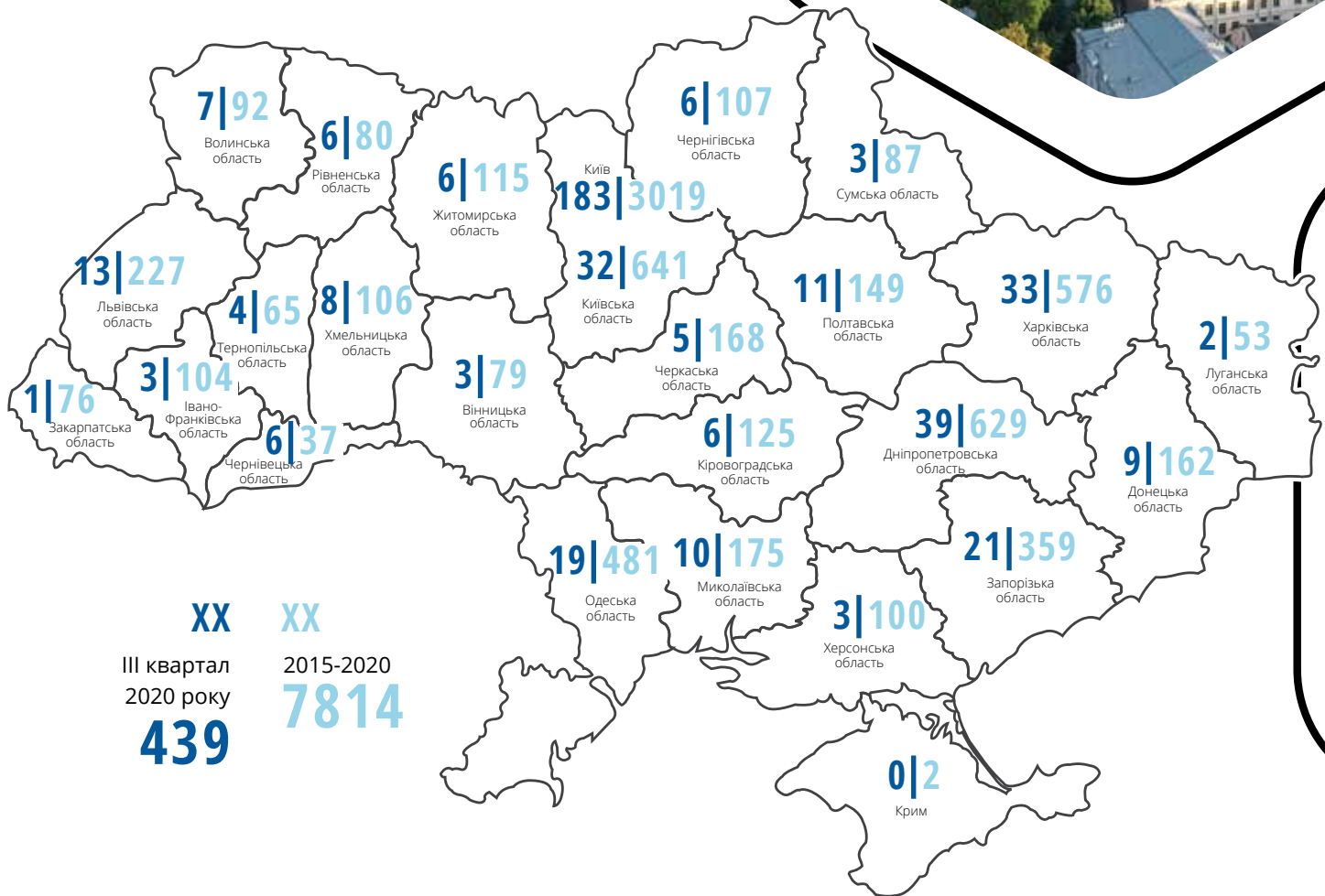
ІНШІ ОРГАНИ, НА ЯКІ НАДІЙШЛИ СКАРГИ:

	Кількість отриманих скарг у III кв. 2020 р.	Кількість отриманих скарг у II кв. 2020 р.	Кількість отриманих скарг у III кв. 2019 р.
Верховна Рада, Кабінет Міністрів та Президент України	3	6	4
Міністерство соціальної політики	3	5	4
Державні підприємства	3	7	5
Міністерство інфраструктури	2	1	2
Міністерство внутрішніх справ	2	1	-
Міністерство розвитку громад та територій	2	4	4
Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)	2	3	4
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів	2	2	6
Міністерство фінансів	1	2	3
Міністерство охорони здоров'я	1	1	1
Національний банк України	1	-	1
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	1	-	1

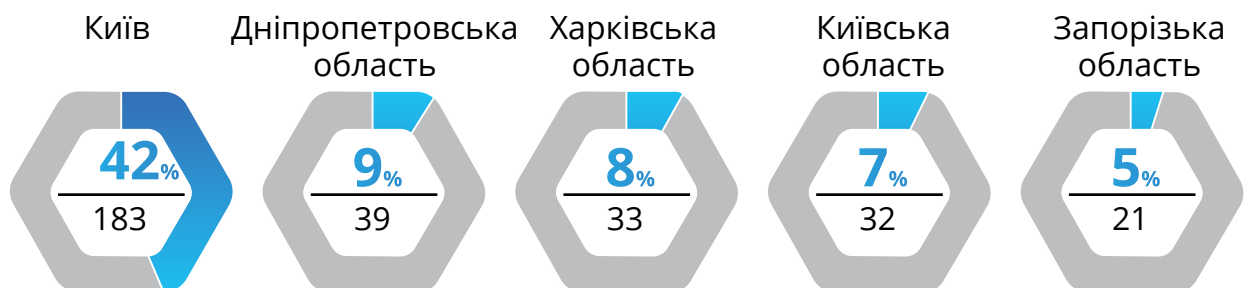
ЗАВДЯКИ СПІЛЬНІЙ РОБОТІ ОФІСУ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА ТА АДМІНІСТРАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА ВДАЛОСЯ ДОСЯГТИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СПІРНОГО ПИТАННЯ ЩОДО ВРАХУВАННЯ СТРАХОВОГО СТАЖУ ПРАЦІВНИКАМ ПРАТ «АЗОВЕЛЕКТРОСТАЛЬ» ПО ЧЕРВЕНЬ 2020 РОКУ ВКЛЮЧНО. ТАКОЖ ДОСЯГНУТО ДОМОВЛЕНОСТІ З ДЕРЖАВНОЮ ПОДАТКОВОЮ СЛУЖБОЮ ТА ПЕНСІЙНИМ ФОНДОМ УКРАЇНИ ПРО ПОРЯДОК ПОГАШЕННЯ НАЯВНОГО БОРГУ ПІДПРИЄМСТВ З ЄСВ ЗА СПІРНИЙ ПЕРІОД 2015–2017 РР.

ОЛЕКСІЙ ПОПОВ
ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР
ПРАТ «АЗОВЕЛЕКТРОСТАЛЬ»

1.6. ГЕОГРАФІЯ ОТРИМАНИХ СКАРГ

ТОП-5 РЕГІОНІВ

Скарги з трьох регіонів — міста Києва, Дніпропетровської та Харківської областей склали 59% усіх звернень, які РБО отримала у III кв. 2020 року. Київська область є четвертим найбільшим за кількістю скарг регіоном, з якого надходили звернення. Запорізька область витіснила Одеську область з ТОП-5 скаржників з часткою у 5% від усіх звернень.

1.7. ПОРТРЕТ СКАРЖНИКІВ

ДВА НОВІ РЕКОРДИ

1

Враховуючи, що з 439 скарг, які ми отримали в III кв. 2020 року, 395 надійшли саме від українського бізнесу, частка цього блоку досягла 90%. Це найбільший показник в історії РБО. Загалом від початку діяльності в травні 2015 року ми розглянули понад 6600 скарг від українських компаній.

УКРАЇНСЬКІ КОМПАНІЇ ТА ІНОЗЕМНІ КОМПАНІЇ

ДЖЕРЕЛО
КАПІТАЛУ

10%

44

Іноземні
компанії

90%

395

Українські
компанії

94

Великий

21%

РОЗМІР
БІЗНЕСУ

79%

345

Малий/
середній

2

У звітному кварталі рекордною була кількість звернень від малого та середнього бізнесу — 79%. З травня 2015 року, ми розглянули понад 5600 скарг від МСБ.

ТОП-5 ІНДУСТРІЙ, ЩО СКАРЖИЛИСЯ ДО РБО

**ВСІ ВИДИ ОПТОВОЇ
ТОРГІВЛІ
ТА ДИСТРИБУЦІЯ**

**СІЛЬСЬКЕ
ГОСПОДАРСТВО ТА
ГІРНИЧОДОБУВНА
ПРОМИСЛОВІСТЬ**

ВИРОБНИЦТВО

**НЕРУХОМІСТЬ
ТА БУДІВНИЦТВО**

**ПРИВАТНІ
ПІДПРИЄМЦІ**

ВСІ ІНШІ

Кількість
отриманих
скарг у

**III КВ.
2020**

Кількість
отриманих
скарг у

**II КВ.
2020**

Кількість
отриманих
скарг у

**III КВ.
2019**

124

86

119

59

49

36

44

55

61

43

40

35

42

40

40

127

115

137

В порівнянні з II кв. 2020 року кількість скарг від оптовиків зросла на 44% (з 86 до 124). Таким чином, їх частка зросла на 6 п.п. та досягла 28% від загальної кількості скарг у III кв. 2020 року. Ми також отримали на 10 скарг більше від представників агробізнесу та гірничодобувної промисловості (+13%). Частки інших індустрій з ТОП-5 скаржників — виробництво, нерухомість та будівництво та приватне підприємництво — становили по 10% від усіх отриманих скарг.

”

НАШ ПЕРСОНАЛ ЩИРО ВДЯЧНИЙ РАДІ БІЗНЕС-ОМБДУСМЕНА ЗА ДОПОМОГУ ТА ВИСЛОВЛЮЄ ГЛИБОКУ ПОВАГУ. ОСОБЛИВУ ПОДЯКУ ХОЧЕМО ВИСЛОВИТИ УПОВНОВАЖЕНОМУ ІНСПЕКТОРУ, ЯКИЙ ПЕРЕЙМАВСЯ ПИТАННЯМ ТА ЗРОБИВ ВСЕ МОЖЛИВЕ (В МЕЖАХ ЗАКОНУ ТА НАДАНИХ ЙОМУ ПОВНОВАЖЕНЬ) ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ ОБ'ЄКТИВНОГО ТА ЗАКОННОГО РІШЕННЯ.

Б. СМОЛІЙ
АДВОКАТ
(ПРЕДСТАВНИК ТОВ «АГРОКОМПЛЕКС»
ТА ТОВ «ПЛИСКИ-АГРО»)

ІНШІ ГАЛУЗІ ПРОМИСЛОВOSTІ:

Автотранспорт	17	Діяльність у сфері культури та спорту, відпочинку та розваг	2
Роздрібна торгівля	15	Електромонтажні роботи	2
Лісове господарство та лісозаготівля	8	Послуги з туризму та подорожей	2
Фізична особа	7	Діяльність у сфері архітектури	2
Інше	6	Рекламна діяльність	2
Послуги з ремонтного та технічного обслуговування	5	Консалтинг	2
Тваринництво (розведення худоби/або птиці)	5	Державне пенсійне забезпечення	1
Будівництво	5	Діяльність приватних охоронних служб	1
Діяльність у сфері права	4	Діяльність холдингових компаній	1
Виробництво, передача та розподілення електроенергії	4	Рибальство	1
Здоров'я, фармацевтика та біотехнології	4	ІТ-компанії	1
Обслуговування будинків та територій	3	Освіта	1
Діяльність громадських організацій	3	Послуги зі страхування	1
Збирання на видалення відходів	3	Вантажний морський транспорт	1
Фінансові послуги	3	Поліграфічна діяльність, друкування, тиражування	1
Діяльність в сфері інжинірингу, геології та геодезії	3	Послуги з тимчасового розміщування	1
Прокат, оренда та лізинг	3	Технічні випробування та дослідження	1
Транспортування та зберігання	2	Інформація та телекомунікації	1
Наукові дослідження та розробки	2	Добування сировини нафти та природного газу	1

1.8. НЕВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Питання виконання судових рішень в Україні завжди було однією з найбільш нагальних та резонансних тем у приватному та державному секторі. Будучи невід'ємним параметром при оцінці дотримання принципу верховенства права, виконання судових рішень у державі є предметом постійного вдосконалення через коригування й налагодження відповідної законодавчої бази та процедур.

Станом на 30 вересня 2020 року, за весь час діяльності РБО обробила

564

СКАРГИ,

пов'язані із добровільним чи примусовим виконанням судових рішень.

Як показує практика, кількість таких скарг з кожним роком поступово збільшується. Протягом останніх п'яти років ця тенденція була очевидною:

Кількість скарг бізнесу, пов'язаних з виконанням судових рішень

РБО ініціювала співпрацю зі стейкхолдерами з метою покращення ситуації з виконанням судових рішень, втім попередні зусилля не спричинили суттєвих системних результатів, в той час як деякі ідеї РБО вже втратили свою актуальність.

СКАРГИ БІЗНЕСУ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ (ТРАВЕНЬ 2015 Р. - ВЕРЕСЕНЬ 2020 Р.)

	КІЛЬКІСТЬ ОТРИМАНИХ СКАРГ
ПОДАТКОВІ ПИТАННЯ	425
Невиконання судових рішень щодо реєстрації податкових накладних	222
Електронне адміністрування ПДВ	59
Відшкодування ПДВ	44
Включення до переліку ризикових платників податків	5
Анулювання/відновлення/відмова у реєстрації платників ПДВ	3
Інші питання	92
ДІЇ ПРОКУРАТУРИ	37
Дії Прокуратури — процесуальні зловживання	18
Бездіяльність Прокуратури	11
Дії Прокуратури — кримінальні провадження проти бізнесу	7
Інші дії	1
ДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ	34
Дії Нацполіції — процесуальні зловживання	24
Бездіяльність Нацполіції	8
Дії Нацполіції — кримінальні провадження проти бізнесу	1
Інші дії	1
КРИМІНАЛЬНІ ПРОВАДЖЕННЯ ПРОТИ БІЗНЕСУ З БОКУ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ	18
ДІЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	13
Дії СБУ — процесуальні зловживання	8
Дії СБУ — кримінальні провадження проти бізнесу	3
СБУ — інші дії	2
МИТНІ ПИТАННЯ	23
Повернення митних платежів	9
Оцінка митної вартості	6
Митне оформлення (затримка/відмова)	3
Митні питання — інші дії	5

	КІЛЬКІСТЬ ОТРИМАНИХ СКАРГ
ДІЇ ДЕРЖАВНИХ РЕГУЛЯТОРІВ	5
ДОЗВОЛИ ТА ЛІЦЕНЗІЇ	2
Дозволи та ліцензії — будівництво	1
Дозволи та ліцензії — природокористування	1
ДІЇ ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ	2
ДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ — ПРАВИЛА ТА ДОЗВОЛИ	2
ІНШЕ	3

Як видно з масиву отриманих скарг, більшість (425) скарг бізнесу щодо невиконання судових рішень, які набули законної сили, була з податкової сфери. З них половина (52%) стосувалася невиконання судових рішень щодо реєстрації податкових накладних, 14% — електронного адміністрування ПДВ та 10% — відшкодування ПДВ.

Другою великою групою питань, з якими до РБО зверталися підприємці, були процесуальні порушення та зволікання з боку правоохоронних органів — загалом 102 скарги або 18% всіх звернень щодо невиконання судових рішень. Всередині цього блоку розподіл скарг бізнесу виглядав наступним чином: скарги на дії органів Прокуратури (37 скарг), Національної поліції (34 скарги), Податкової міліції (18 скарг), Служби безпеки України (13 скарг).

Решта скарг стосувалася митних питань, сфери дозволів та ліцензій, державних регуляторів, органів місцевого самоврядування, а також безпосередньо Державної виконавчої служби.

НЕВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ: ПОРТРЕТ СКАРЖНИКІВ

ТОП-6 ІНДУСТРИЙ,
ВІД ЯКИХ НАДІЙШЛИ СКАРГИ
(ТРАВЕНЬ 2015 Р.- ВЕРЕСЕНЬ 2020 Р.)

Кількість
отриманих
скарг

Частка
отриманих
скарг

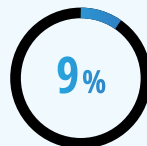
ВСІ ВИДИ
ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ 198

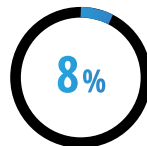
ВИРОБНИЦТВО 85

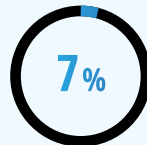
НЕРУХОМІСТЬ ТА
БУДІВНИЦТВО 53

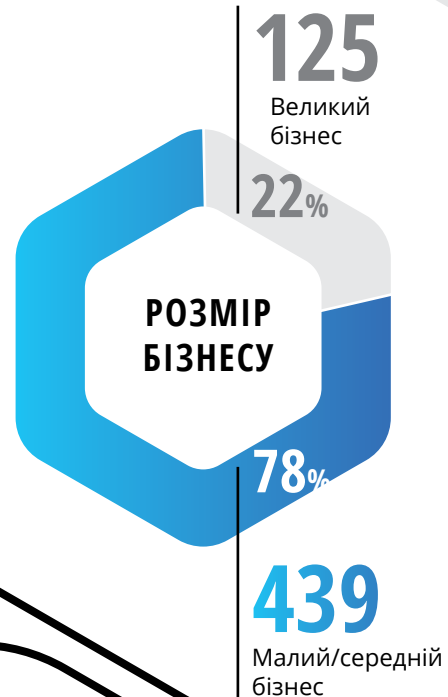
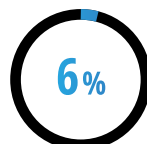
ПРИВАТНІ
ПІДПРИЄМЦІ 47

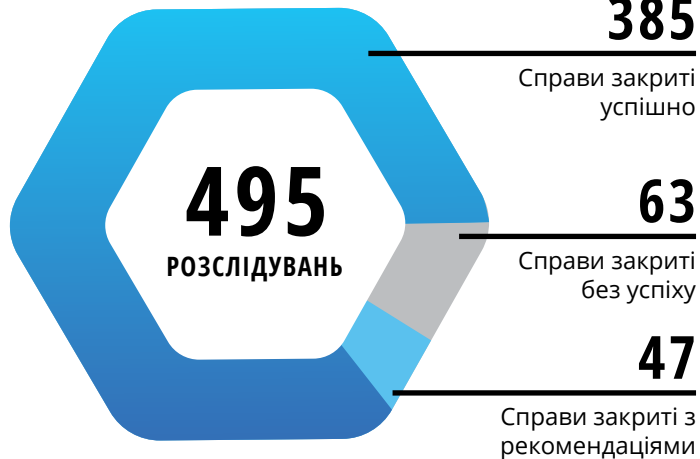
РОЗДРІБНА
ТОРГІВЛЯ 37

АГРОБІЗНЕС ТА
ГІРНИЧОДОБУВНА
ПРОМИСЛОВІСТЬ 36

НЕВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ: СТАТУСИ ЗАКРИТИХ СПРАВ

Хоча

78%

відповідних справ було успішно вирішено за сприяння РБО, такий результат не завжди вдається досягнути протягом передбаченого Регламентом Ради тримісячного строку для розслідувань. Нерідко трапляються випадки, коли в ході звичайної комунікації із відповідним органом влади чи підпорядкованим суб'єктом господарювання домогтися виконання судового рішення Раді не видається можливим, і бізнес-омбудсмен приймає окреме рішення із рекомендацією відповідачу вжити відповідних заходів, а Рада продовжує моніторинг виконання цієї рекомендації. Порівняно з розслідуванням інших категорій справ, це, своєю чергою, свідчить про те, що для остаточного виконання судових рішень, як правило, потребується більше часу.

ФІНАНСОВИЙ ЕФЕКТ ДЛЯ БІЗНЕСУ ВІД ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ У СПРАВАХ, ЩО НАБРАЛИ ЗАКОННОЇ СИЛИ:

ПРЕДМЕТ ЗАКРИТИХ КЕЙСІВ	ФІНАНСОВИЙ ЕФЕКТ, ГРН
Відшкодування ПДВ	1,812,883,395
Електронне адміністрування ПДВ	344,390,878
Невиконання судових рішень щодо реєстрації податкових накладних	94,606,683
Повернення митних платежів	7,058,934
Інші митні дії	4,310,451
Дії Прокуратури — повернення грошових коштів	1,468,615
Кримінальні провадження проти бізнесу зі сторони ДФС	1,265,600
Державна казначейська служба — бюджетні компенсації	772,049
Порушення у визначенні митної вартості	409,089
Дії Національної поліції (процесуальні зловживання) — повернення грошових коштів	160,000
Інші податкові питання	110,403,234

ВСЬОГО

2,377,728,928

У 385 випадках з 495 завершених розслідувань РБО вдалося переконати державні органи в тому, що рішення суду, яке вже набрало законної сили, є обов'язковим до виконання. Це дозволило підприємцям повернути та заощадити

2.4
млрд.
грн.

Досвід РБО показує, що проблема з виконанням судових рішень зводиться не лише до недоліків механізму примусового виконання — дана сфера є значно ширшою. Окрім тих рішень, у яких суд прямо зобов'язав того чи іншого відповідача вчинити певні дії/прийняти рішення, при розслідуванні скарг РБО досить часто стикається із ситуаціями, в яких суд визнає дії чи бездіяльність «владного» відповідача неправомірними, із відповідним вмотивуванням, але натомість не зобов'язує останнього вживати заходів. Частими є й випадки принципового неврахування усталеної практики та висновків судів органами влади хоча й в інших спорах, але тотожних за своєю суттю, що також, на переконання РБО, є системною проблемою у взаємовідношенні «бізнес» — «держава».

ПИТАННЯ, ЯКІ МИ ВИНОСИМО НА ОПРАЦЮВАННЯ У НОВОМУ СИСТЕМНОМУ ЗВІТІ

Виходячи з нагальності питання невиконання судових рішень та власної багаторічної практики, РБО розпочала підготовку нового системного звіту, результатом чого буде надання відповідних системних рекомендацій до уваги Кабінету Міністрів України, який, зокрема, аналогічно визнавши актуальність проблеми, схвалив 30 вересня 2020 року Національну стратегію розв'язання проблеми невиконання рішень судів, боржниками за якими є державний орган або державне підприємство, установа, організація, на період до 2022 року.

ПО-ПЕРШЕ

Так, в межах майбутнього системного звіту, оприлюднення якого очікується на початку 2021 року, РБО, по-перше, планує охопити загальну проблематику примусового виконання судових рішень:

Актуальна статистика та подані до РБО скарги свідчать, що Державна виконавча служба має відносно низьку операційну спроможність порівняно з приватними виконавцями, інститут яких було запроваджено у 2017 році. Даний досвід вже продемонстрував свою ефективність у ряді східноєвропейських країн (наприклад, в Болгарії, Литві та Польщі). В той же час, Хорватія та Грузія наразі перебувають у процесі впровадження цього механізму.

За спостереженнями РБО, приватні кредитори (наприклад, банки, страхові компанії) воліють працювати саме з приватними виконавцями, зважаючи на більшу клієнт-орієнтованість та ефективність. Проте існують певні правові обмеження, з якими стикаються приватні виконавці та які дещо звужують застосовний інструментарій порівняно із державними виконавцями (так, наприклад, приватні виконавці не мають права забезпечувати виконання судових рішень у публічному секторі — проти державних органів, державних та комунальних підприємств тощо).

Звіт оцінюватиме регуляторні недоліки у діючій процедурі примусового виконання, які стосуються як державних, так і приватних виконавців. Зокрема, за попередніми оцінками, вдосконалення потребується у таких напрямках примусового виконання судових рішень, як автоматизація виконавчих проваджень, цифровізація документообігу, відстеження активів боржників, блокування рахунків, притягнення до відповідальності за невиконання вимог виконавців, звернення стягнення на рухоме та нерухоме майно.

Наразі існує низка мораторіїв, які обумовлюють можливість невиконання рішень певних категорій у примусовому порядку. Хоча деякі з таких мораторіїв були введені тимчасово, їхня чинність зберігається. РБО у даному контексті планує оцінити актуальність та доцільність таких обмежувальних заходів.

Окремим питанням постає працездатність діючого механізму судового контролю та притягнення посадових осіб до відповідальності, як дисциплінарної, так і кримінальної, у зв'язку із часовою затримкою у виконанні судового рішення, що набрало законної сили, або ж взагалі відмови від виконання. Відсутність дієвого механізму, вочевидь, надає органам влади та підпорядкованим підприємствам цим зловживати та необґрунтовано відкладати фактичне виконання приписів суду.

ПО-ДРУГЕ

РБО більшою мірою зосередиться на специфіці виконання судових рішень у тих категоріях справ, з якими безпосередньо стикається РБО:

Як зазначалось вище, переважна більшість справ РБО так чи інакше пов'язана з фіскальним напрямком.

Згідно зі статистичними даними, до РБО надійшло 222 скарги, які стосуються реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних на підставі судових рішень, що набрали законної сили. Дане питання обумовлене запровадженням та функціонуванням системи зупинки реєстрації ПДВ-накладних у 2018 році, коли РБО зіткнулася з масовим блокуванням податкових накладних та значними затримками при розгляді Державною фіскальною службою скарг. Хоча процедура було поступово відкориговано та вдосконалено, платники податків, які того часу отримали негативні рішення Державної фіскальної служби, оскаржували їх до суду.

Наразі ж РБО вимушена здебільшого опрацьовувати питання затримки Державною податковою службою виконання чинних рішень, згідно з якими суд зобов'язав орган зареєструвати зупинену раніше податкову накладну. Оскільки нерідко фактичне виконання податковим органом

відповідних судових рішень відбувається поза межами розумного строку, РБО збирається вивчити можливі шляхи вирішення цього системного питання.

Крім того, питому вагу складають скарги відносно виконання рішень щодо електронного адміністрування ПДВ, відшкодування ПДВ, облікових даних платників, а також адміністрування митних зборів, що також вказує на системний характер.

РБО має значний досвід у справах, що стосуються невиконання або зволікання з виконанням ухвал слідчих суддів, прийнятих у кримінальних провадженнях на стадії досудового розслідування. Найчастішими є випадки необґрунтованого вилучення (арешту) майна, включаючи суми в Системі електронного адміністрування ПДВ. Суб'єкти господарювання, інтереси яких було порушено, вимушені оскаржувати бездіяльність правоохоронних органів до слідчих суддів.

Незважаючи на обов'язковий характер судових рішень, чинне законодавство не передбачає жодного ефективного механізму виконання ухвал слідчого судді, прийнятих на етапі розслідування кримінального провадження. Саме тому РБО часто спостерігає ситуацію, коли бізнес не може домогтися виконання ухвали на свою користь. Зокрема, ця проблема є особливо критичною у випадку, коли правоохоронні органи тривалий час не повертають майно, вилучене у підприємців, незважаючи на встановлений слідчим суддею обов'язок.

Очевидно, що якість примусового виконання в комерційних та інвестиційних спорах є одним із найбільш очевидних показників привабливості держави для бізнесу в цілому. РБО мала нагоду провести ряд розслідувань скарг, які стосуються саме цього аспекту. Як показує практика, перепони у реальному виконанні рішень іноземних/міжнародних судів можуть обумовлюватися недоброросовісною поведінкою виконавчої служби, а також супроводжуватися тиском чи, навпаки, бездіяльністю правоохоронних органів, що здійснюють досудове розслідування у кримінальному провадженні, так чи інакше дотичному до основного предмета — імплементація судового рішення. Притаманними цій категорії справ є й суттєві зловживання процесуальними правами й регулюванням діяльності національних судів з метою ухилення чи зволікання з фактичним виконанням.

1.9. ВІДГУКИ

У звітному кварталі ми отримали

94 ВІДГУКИ
ВІД ЗАЯВНИКІВ

92 **98%**
ЛИШИЛИСЯ
ЗАДОВОЛЕНІ
СПІВПРАЦЕЮ
З НАМИ.

КОМПАНІЇ ОЦІНЮВАЛИ НАШУ РОБОТУ ЗА ДЕКІЛЬКОМА КРИТЕРІЯМИ:

- Клієнтська підтримка та увага до питання
- Розуміння суті скарги
- Якість результатів роботи

Також вони відзначали, чим були найбільше задоволені в роботі з нами і які моменти потребували покращення.

МИ ВИСЛОВЛЮЄМО СВОЮ ПОВАГУ ТА ВДЯЧНІСТЬ КОМАНДІ РАДИ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА ЗА ОПЕРАТИВНУ, ЯКІСНУ, ПРОФЕСІЙНУ ТА ДІЄВУ РОБОТУ У РОЗГЛЯДІ НАШОЇ СКАРГИ. СИСТЕМНА РОБОТА РАДИ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА ДОЗВОЛИЛА ТОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ ОІЛ ПРЕМІУМ» ВІДНОВИТИ СВОЄ ЗАКОННЕ ПРАВО ОДЕРЖАТИ ЛІЦЕНЗІЮ ТА ЗОСЕРЕДИТИСЬ НА ВЕДЕННІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПОДАЛЬШОМУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА, НЕ ВИТРАЧАЮЧИ ЗНАЧНИЙ ЧАС ТА КОШТИ НА ВИРІШЕННЯ ПИТАННЯ У СУДОВОМУ ПОРЯДКУ. МИ ВВАЖАЄМО, ЩО РАДА БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА ЗАБЕЗПЕЧУЄ ЕФЕКТИВНУ СИСТЕМНУ КОМУНІКАЦІЮ БІЗНЕСУ З ВЛАДОЮ, ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ПРЕДСТАВЛЯЄ ТА ЗАХИЩАЄ ІНТЕРЕСИ БІЗНЕСУ У ДЕРЖАВНИХ ОРГАНАХ ТА ДОПОМАГАЄ РОЗБУДОВУВАТИ ПРАВОВУ ДЕРЖАВУ.

ЮРІЙ ДУКА
ДИРЕКТОР ТОВ «ТД ОІЛ ПРЕМІУМ»

МИ ВИСЛОВЛЮЄМО РАДІ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА СВОЮ ВДЯЧНІСТЬ ЗА ДОПОМОГУ У ВИРІШЕННІ ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНОГО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ДОТРИМАННЯ НАШИХ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ МІЖВІДОМЧОЮ КОМІСІЄЮ З МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ В ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ЩОДО ІМПОРТУ В УКРАЇНУ ТОВАРУ НЕЗАЛЕЖНО ВІД КРАЇНИ ПОХОДЖЕННЯ ТА ЕКСПОРТУ. ЗАВДЯКИ ВАШОМУ СВОЄЧАСНОМУ ВТРУЧАННЮ У ВИЩЕ СПЕЦІАЛЬНЕ РОЗСЛІДУВАННЯ, ВДАЛОСЯ ДОМОГТИСЬ ЗМІНИ ПОПЕРЕДНЬОГО РІШЕННЯ КОМІСІЇ.

ДМИТРО ІОРГАЧОВ
ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР ПАТ
«ОДЕСКАБЕЛЬ»

МИ ВИСЛОВЛЮЄМО НАЙЩИРІШУ ПОДЯКУ РАДІ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА УКРАЇНИ ЗА НАДАНУ ДОПОМОГУ У ВИРІШЕННІ НАШОГО ПИТАННЯ. САМЕ ЗА СПРИЯННЯ ТА ЗАВДЯКИ ДОПОМОЗІ РАДИ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА, ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ ВИКОНАЛА ПОСТАНОВУ СУДУ В ПОВНОМУ ОБСЯЗІ. ТОВАРИСТВО ЩИРО ДЯКУЄ ЗА НАДАНУ РБО ДОПОМОГУ І ЗА ВПЕВНЕНИЙ ТА ПРОФЕСІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД У ВИРІШЕННІ СПІРНОГО ПИТАННЯ ТА ВИСЛОВЛЮЄ СПОДІВАННЯ НА ПОДАЛЬШУ СПІВПРАЦЮ З РБО У ВИРІШЕННІ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ.

ВОЛОДИМИР ГРИЦАЙ
ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР ТОВ «ЛУГАНСЬКЕ ЕНЕРГЕТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ»

МИ ВИСЛОВЛЮЄМО ЩИРУ ПОДЯКУ РАДІ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА ЗА ВИСОКУ ВІДДАНИСТЬ ІДЕАЛАМ СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА ЗАКОННОСТІ ПРИ ЗАХИСТІ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ В ЦІЛОМУ. ЗАВДЯКИ ОПЕРАТИВНІЙ ТА ПРОФЕСІЙНІЙ ДОПОМОЗІ РБО У ВИРІШЕННІ НАШОГО ПИТАННЯ, МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ЗРОБИЛО ПРАВИЛЬНІ, А ГОЛОВНЕ — ЗАКОННІ ВИСНОВКИ СТОСОВНО СИТУАЦІЇ, ЩО СКЛАЛАСЯ ТА СКАСУВАЛО НЕЗАКОННІ РЕЄСТРАЦІЙНІ ДІЇ, В РЕЗУЛЬТАТІ ЯКИХ І ВІДБУЛОСЬ РЕЙДЕРСЬКЕ ЗАХОПЛЕННЯ КОМПАНІЇ. ВВАЖАЄМО, ЩО ДІЇ РАДИ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА У РОЗВ'ЯЗАННІ НАШОЇ СКАРГИ Є ВЗІРЦЕВИМИ, СВОЄЧАСНИМИ ТА ПРОФЕСІЙНИМИ, ЩО ВСЕЛЯЄ ВПЕВНЕНІСТЬ В ТЕ, ЩО ЙОГО МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЇ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ БУДУТЬ ЗАХИЩЕНІ.

ТЕТЯНА ЯКОВЕНКО
ПРЕДСТАВНИК
ТОВ «АЙВІСІДЖЕЙ ДЖЕПЕН»

МИ ВИСЛОВЛЮЄМО ЩИРУ ВДЯЧНІСТЬ РАДІ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА ЗА ОПЕРАТИВНУ, ЯКІСНУ, ҐРУНТОВНУ ТА ПРОФЕСІЙНУ ДОПОМОГУ У РОЗГЛЯДІ СКАРГИ НА ДІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ ДПС УКРАЇНИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРИЗУПИНЕННЯ РЕЄСТРАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ НАКЛАДНОЇ. ЗАВДЯКИ ВАШІЙ ДОПОМОЗІ МИ ЗМОГЛИ В ДОСУДОВІЙ ІНСТАНЦІЇ ВІДСТОЯТИ СВОЇ ЗАКОННІ ПРАВА ТА ЗОСЕРЕДИТИСЬ НА ВЕДЕННІ БІЗНЕСУ, А НЕ ВИТРАЧАТИ ЧАС ТА КОШТИ НА СУДОВІ СПРАВИ. ПЕРЕКОНАНІ, ЩО РОБОТА РБО СПРЯМОВАНА НА БОРОТЬБУ З КОРУПЦІЄЮ В УКРАЇНІ, ЗАБЕЗПЕЧУЄ ПРОЗОРЕ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ, А ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСПЕКТОРІВ РБО ЗБІЛЬШУЄ ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ НАШОЇ ДЕРЖАВИ І НАДАЄ ВПЕВНЕНІСТІ ПІДПРИЄМСТВАМ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В ТОМУ, ЩО ЇХ ІНТЕРЕСИ У ДЕРЖАВНИХ ОРГАНАХ БУДУТЬ ЗАХИЩЕНІ ТА ВІДСТОЯНІ ДОСВІДЧЕНИМИ ПРОФЕСІОНАЛАМИ.

АРТЕМ РОМАНЮК
ГЕНЕРАЛЬНИЙ ДИРЕКТОР ТОВ «МІГМА»
ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР П. ГРУШКОВСЬКИЙ

2. ОГЛЯД РОЗСЛІДУВАНЬ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЕРЖАВНИМ ОРГАНАМ

1.1. ІНФОРМАЦІЯ ПО ЗАКРИТИХ СПРАВАХ

У ЗВІТНОМУ КВАРТАЛІ МИ ЗАКРИЛИ

III КВАРТАЛ 2020 Р.	274
II КВАРТАЛ 2020 Р.	297
III КВАРТАЛ 2019 Р.	287

УСЬОГО ЗАКРИТО
СПРАВ З ПОЧАТКУ
ДІЯЛЬНОСТІ:

5203

ТОП-10 ПРЕДМЕТІВ ЗАКРИТИХ СПРАВ У ТРЕТЬОМУ КВАРТАЛІ 2020 РОКУ:

	III КВ. 2020 Р.	II КВ. 2020 Р.	III КВ. 2019 Р.
Податкові питання	209	207	197
Дії Національної поліції	17	26	15
Дії Державних регуляторів	9	10	21
Митні питання	8	12	13
Дії органів Прокуратури	8	1	14
Дії органів місцевого самоврядування	6	15	7
Дії державних компаній	6	2	5
Дії Міністерства юстиції	4	6	7
Законопроекти та зміни до них	4	1	
Інші питання	2	11	5

Серед усіх закритих кейсів в III кв. 2020 року 209 (або

76%

скарг) були пов'язані з податковими питанням — це на 6 п.п. більше проти попереднього кварталу.

Скарги на дії Національної поліції та органи Прокуратури склали

6%

та

3%

закритих справ відповідно.

3%

закритих справ стосувалися неправомірних дій державних регуляторів.

МИ ВИСЛОВЛЮЄМО ПОДЯКУ І ГЛИБОКУ ВДЯЧНІСТЬ РАДІ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА ЗА ПРОФЕСІЙНИЙ ПІДХІД І ОСОБИСТУ ЛЮДСЬКУ УВАГУ ДО РОБІТ ПО ВИВЕДЕННЮ НАШОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗІ СПИСКУ РИЗИКОВИХ. КОНСУЛЬТАЦІЇ ІНСПЕКТОРА РБО ДОЗВОЛИЛИ НАМ В НАЙКОРОТШІ ТЕРМІНИ ВІДНОВИТИ ГОСПОДАРСЬКУ І ВИРОБНИЧУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЗБЕРЕГТИ ШТАТ СПІВРОБІТНИКІВ, ВІДНОВИТИ ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРОГРАМУ.

ІГОР ЗАСЕДКО

ДИРЕКТОР ТОВ «КОНСТРУКТОРСЬКЕ БЮРО ТРУБОПРОВІДНОЇ АРМАТУРИ І СПЕЦІАЛЬНИХ РОБІТ»

**ФІНАНСОВИЙ ЕФЕКТ
ВІД ДІЯЛЬНОСТІ РБО
ДЛЯ БІЗНЕСУ У ТРЕТЬОМУ
КВАРТАЛІ 2020 РОКУ**

ГРН. 299 млн.

	ІІІ КВАРТАЛ 2020, ГРН.	ЗАГАЛЬНА СУМА, ГРН.
Електронне адміністрування ПДВ	211,591,128	418,774,133
Податкові перевірки	61,022,625	7,421,171,702
Інші податкові питання	19,242,527	989,044,798
Блокування реєстрації податкових накладних	6,419,605	329,836,156
Державні компанії: інші дії	975,466	9,238,954
ВСЬОГО	299,251,350	18,505,771,761

Найбільша частка фінансового ефекту (70%), що становить 212 млн. грн. у звітному кварталі — це результат розв'язання проблем, пов'язаних з електронним адмініструванням ПДВ. Ми також допомогли підприємцям оскаржити необґрунтовані висновки податкових перевірок, завдяки чому бізнесу вдалося заощадити 61 млн. грн. Фінансовий вплив внаслідок вирішення проблем з реєстрацією податкових накладних склав понад 6 млн. грн. Розв'язання інших податкових питань допомогло повернути бізнесу 19 млн. грн. Зокрема, успішне врегулювання спірних питань з державними компаніями заощадило скаржникам 975 тис. грн.

СУКУПНИЙ ФІНАНСОВИЙ
РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ РБО
З 20 ТРАВНЯ 2015 Р. ПО
30 ВЕРЕСНЯ 2020 Р. НАРАЗІ
ПЕРЕВИЩУЄ

18,5 МЛРД.
ГРН.

НЕФІНАНСОВИЙ ЕФЕКТ ВІД
ДІЯЛЬНОСТІ РАДИ У ТРЕТЬОМУ
КВАРТАЛІ 2020 РОКУ:

НЕФІНАНСОВИЙ ВПЛИВ	III КВ. 2020 Р.	II КВ. 2020 Р.	III КВ. 2019 Р.	ВСЬОГО
Припинення зловживань службовим становищем посадовою особою державного органу, на який скаржаться	41	45	62	667
Узгодження/прийняття податкової звітності	9	3	3	187
Зміна/прийняття законодавства/ поліпшення процедури	4	3	1	77
Дозволи, ліцензії, висновки/ отримання реєстрації	3	4	3	107
Закриття кримінальної справи, порушеної проти скаржника: зняття арешту з майна/рахунків	2	4	9	132
Порушення кримінальної справи щодо державного службовця/третьої сторони	1	2	4	25
Звільнення/накладення штрафу на державного службовця	1	1	0	36
Претензії та штрафні санкції проти скаржника скасовані	0	1	1	25
Контракт, підписаний/укладений з державним органом	0	1	2	52
Інші питання	39	30	18	500

У III кварталі 2020 року ми припинили десятки випадків зловживань держорганами, допомогли компаніям узгодити податкову звітність, отримати ліцензії та дозволи, а також закрити необґрунтовані кримінальні справи.

НАДАНІ ІНДИВІДУАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Всього надано
рекомендацій
від початку
діяльності РБО:

3419

Рекомендації,
надані в III кварталі
2020 року:

144

Рекомендацій
не виконано: 199

Рекомендації,
що підлягають моніторингу: 183

89% 5% 6%

Рекомендацій
виконано: 3037

ВІДОМСТВА, ЯКИМ РБО НАДАЛА РЕКОМЕНДАЦІЇ У 2015–2020 РР., ТА ЧАСТКА ВИКОНАНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ

			Кумулятивний рівень виконання рекомендацій з травня 2015 р. до відповідного періоду		
	Надано рекомендацій	Виконано рекомендацій	III КВ. 2020 Р.	II КВ. 2020 Р.	III КВ. 2019 Р.
Державна податкова служба, Державна митна служба, Державна фіскальна служба	2237	2162	92%	93%	93%
Національна поліція	195	144	74%	77%	81%
Органи Прокуратури	146	116	79%	80%	79%
Місцеві органи влади	135	135	70%	70%	74%
Міністерство юстиції	112	105	94%	93%	93%
Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства	102	102	86%	86%	82%
Служба безпеки України	55	54	98%	98%	98%
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів	47	41	87%	93%	96%
Верховна Рада, Кабінет Міністрів та Президент України	38	31	82%	88%	90%
Державні компанії	32	29	91%	85%	86%
Міністерство соціальної політики	32	28	88%	87%	92%
Міністерство розвитку громад та територій	29	28	97%	100%	98%
Міністерство фінансів	22	17	77%	77%	90%
Міністерство охорони здоров'я	20	14	70%	93%	92%
Міністерство інфраструктури	16	14	88%	67%	71%
Міністерство внутрішніх справ	15	11	73%	79%	81%
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг	13	11	85%	91%	91%
Антимонопольний комітет	12	9	75%	70%	70%
НАБУ	8	7	88%	71%	100%
Державні фонди	8	5	63%	40%	40%
Національний банк	6	2	33%	40%	40%

			Кумулятивний рівень виконання рекомендацій з травня 2015 р. до відповідного періоду		
	Надано рекомендацій	Виконано рекомендацій	III кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2019 р.
Національна рада з питань телебачення і радіомовлення	2	2	100%	100%	100%
Державна служба з надзвичайних ситуацій	2	2	100%	100%	100%
Державна прикордонна служба	1	1	100%	100%	0%
Державне бюро розслідувань	1	1	100%	100%	0%
Міністерство освіти і науки	1	1	100%	100%	100%
Міністерство оборони	2	1	50%	0%	0%
Комунальні служби	1	1	100%	100%	100%
Інші	11	10	91%	90%	91%
	3418	3037	89%	89%	91%

Станом на III кв. 2020 року державні органи виконали 89% індивідуальних рекомендацій РБО.

Понад дві третини (69%) індивідуальних рекомендацій державним органам стосувалися блоку Державної податкової служби, Державної митної служби та Державної фіскальної служби (колишня ДФС) — вони виконали 92% рекомендацій Ради.

У звітному кварталі поліпшили показники виконання рекомендацій Ради наступні державні органи, яким ми надали понад 30 рекомендацій: Міністерство юстиції (1 п.п.), Міністерство соціальної політики (1 п.п.) та державні компанії (6 п.п.).

Водночас погіршили показник виконання індивідуальних рекомендацій наступні держоргани: Нацполіція (-3 п.п.), органи Прокуратури (-1 п.п.), Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів (-6 п.п.), Верховна Рада, Кабінет Міністрів та Президент України (- 6 п.п.), Міністерство розвитку громад та територій (-3 п.п.), Міністерство соціальної політики (-1 п.п.)

Незмінно високим лишився показник Служби безпеки України на рівні 98%.

2.2. ВИЯВЛЕНІ ТА ВИРІШЕНІ СИСТЕМНІ ПРОБЛЕМИ

Системний звіт Жовтень 2015

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Проблема/завдання

Підвищення прозорості при експортно-імпортних операціях з металобрухтом

Рекомендація РБО

- (1) Розробити зміни до Закону України «Про металобрухт» щодо регулювання експорту та імпорту для модернізації законодавства та вдосконалення економічних і правових положень, пов'язаних з операціями з металобрухтом.
- (2) Вивчити вимоги щодо класифікації металобрухту так званого «Зеленого переліку» відходів для спрощення процедур відповідно до зобов'язань за Базельською конвенцією про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням

Дії, виконані державними органами

Виконано

Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо детінізації ринку металургійної сировини та операцій з металобрухтом) 776-IX прийнято 14.07.2020 р.

Набрання чинності, відбудеться 14.11.2020 р.

Законом імплементуються рекомендації РБО в частині загальної модернізації законодавства про операції з металобрухтом та вдосконалення економічних і правових положень, пов'язаних з операціями з металобрухтом (в тому числі щодо регулювання експорту та імпорту) шляхом внесення змін до Закону України «Про металобрухт».

Суттєвий прогрес

04.06.2020 р. у Верховній Раді України зареєстровано проєкт Закону України № 2207-1-д «Про управління відходами», який врегулює питання отримання висновку на транскордонне перевезення небезпечних відходів.

21.07.2020 р. прийнято в першому читанні

Системний звіт

Липень 2016

ЗМЕНШЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ТА СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В БУДІВНИЦТВІ

Проблема/завдання

Адаптація законодавства щодо розміщення на ринку будівельних виробів до законодавства ЄС із дотриманням зобов'язань України за Угодою про асоціацію з ЄС

Дії, виконані державними органами

Виконано

Закон України «Про надання будівельної продукції на ринку» прийнято ВРУ 02.09.2020 р. і пізніше підписано Президентом України.

Рекомендація РБО

Підготувати проєкт нормативно-правового акту про затвердження технічного регламенту будівельних матеріалів з повною відповідністю Регламенту Комісії (ЄС) № 305/2011 Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2011 р., що встановлює гармонізовані умови для розміщення на ринку будівельних виробів та скасовує Директиву Ради 89/106/ЄЕС із дотриманням зобов'язань України за Угодою про асоціацію з ЄС.

2.3. ОГЛЯД РОЗСЛІДУВАНЬ ПОДАТКОВІ ПИТАННЯ

У цьому розділі можна ознайомитися з прикладами кейсів, які Рада бізнес-омбудсмена успішно вирішила.

Предмет скарги: Інші податкові питання

Помилка в інформаційній системі ДПС — підприємство більше не боржник

Скарга на:

Головне управління Державної податкової служби в Дніпропетровській області (ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради звернулося підприємство з Дніпропетровщини. Компанія скаржилася, що в інформаційних базах ДПС відображена неправдива інформація: нібито підприємство мало 1 млн. грн. податкового боргу за несплату податків, нарахованих за результатами податкової перевірки. Скаржник оскаржив рішення ДПС у суді. Хоча закон забороняє відображення податкових донарахувань як узгоджених поки триває судове оскарження, інформація про податковий борг скаржника лишалась в системі ДПС. Вважаючи рішення податкового органу про нарахування боргу протиправним, підприємство вирішило звернутися до Ради.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Інспекторка Ради вивчила матеріали справи та визнала скаргу обґрунтованою. Рада рекомендувала ДПС відобразити коректні відомості щодо податкового боргу скаржника.

РЕЗУЛЬТАТ:

Дослухавшись до рекомендацій Ради, ДПС задовольнила скаргу підприємства. ДПС погодилася, що інтегрована картка платника відображала некоректну інформацію про податковий борг скаржника, але тепер помилку виправили — відомості про компанію відображаються коректно. Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Податкові кримінальні справи

Тиск правоохоронців на виробника натуральних продуктів припинено

Скарга на:

Державна податкова служба (ДПС), Слідче управління фінансових розслідувань Генерального управління Державної податкової служби (СУ ФР)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від виробника натуральних продуктів з Харківщини, який скаржився на систематичний тиск з боку правоохоронних органів. Підприємство фігурувало у досудовому розслідуванні обставин банкрутства іншої компанії через заволодіння майном її службовими особами. В результаті частина активів і співробітників компанії перейшла до скаржника — тоді й почалися неспокійні часи для підприємства: численні допити працівників, запити існуючої і неіснуючої господарської та фінансової документації. Розслідування тривало протягом трьох років, але остаточного рішення у справі правоохоронці не приймали. Більше того, слідчий орган періодично змінював кваліфікацію кримінального

правопорушення. Виробник натуральних продуктів самостійно звертався до всіх можливих інстанцій та вимагав припинити безпідставний тиск на діяльність підприємства, але безуспішно. На цьому етапі за справу взялася Рада.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Інспектор вивчив матеріали кейсу та визнав скаргу обґрунтованою. Рада попросила ДПС та СУ ФР припинити тиск на підприємство та зрештою прийняти рішення у кримінальному провадженні.

РЕЗУЛЬТАТ:

Слідчий орган вирішив закрити кримінальне провадження у справі, яка торкнулася долі нашого скаржника. Виробник натуральних продуктів подякував Раді за допомогу. Справу закрито.

Предмет скарги: Інші податкові питання

Ціна технічної помилки у податковій звітності

Скарга на:

Державна податкова служба (ДПС), Головне управління Державної податкової служби в м. Києві (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала чотири подібні скарги від групи аграрних підприємств. ГУ ДПС не визнала належними їх податкові декларації, тому виключила всі чотири компанії з реєстру платників єдиного податку. Обрання такого статусу є поширеною практикою як для національних, так і міжнародних агровиробників — це значно полегшує ведення бухгалтерського обліку та подання податкової звітності. Відтак, позбавлені статусу платника єдиного податку, підприємства були зобов'язані перейти на загальну систему оподаткування.

ГУ ДПС не визнало податкові декларації скаржників лише через технічну помилку в назві адресата: «ДПІ у Шевченківському районі ГУ ДФС у м. Києві» замість коректного «ДПС». При цьому решта інформації в податкових деклараціях була коректною. Варто зауважити, що припущена помилка не впливає на розрахунки з бюджетом та адміністрування єдиного податку. Декларацію однієї з компаній сервер ДПС опрацював як отриману після опівночі вже наступного дня, тому через несвоєчасне подання відхилив її. Тим не менш, усім чотирьом компаніям ГУ ДПС не підтвердило статус платника єдиного податку на 2020 рік. Рада невідкладно взяла скарги в роботу. Пізніше Рада встановила, що за схожих обставин ГУ ДПС не визнала податкові декларації ще близько 50 інших платників.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

В умовах карантину інспекторам Ради довелося розглядати всі чотири скарги в режимі телеконференції, що не завадило скаржникам та Раді донести свою позицію ДПС.

Рада рекомендувала ГУ ДПС забезпечити повний, всебічний та неупереджений розгляд справи скаржників. Зокрема, посилаючись на досвід Верховного Суду у розгляді подібних скарг, інспектори Ради наголосили на необхідності дотримання податковим органом принципу належного адміністрування та пропорційності. Згідно з ним, ДПС має взяти до уваги всі обставини і прийняти послідовне та об'єктивне рішення у справі.

РЕЗУЛЬТАТ:

ДПС загалом дослухалася до рекомендацій Ради. Податковий орган відновив статус платника єдиного податку, визнавши, однак, декларації тільки трьох скаржників. На жаль, ДПС не задовольнила скаргу щодо однієї з компаній через те, що її декларацію сервер ДПС отримав після дедлайну.

Предмет скарги: Податкові перевірки

Право на відшкодування ПДВ збережено: провідний експортер зерна повернув 11 млн. грн.

Скарга на:

Головне управління Державної податкової служби в м. Києві (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради звернулася аграрна компанія — експортер зерна у більш ніж 30 країн світу. Підприємство скаржилось, що в результаті податкової перевірки, ГУ ДПС відмовило йому у відшкодуванні ПДВ на суму 11 млн. грн. Таке рішення було вмотивовано тим, що підприємство нібито порушило Податковий кодекс: з технічних причин скаржник не зазначив суму ПДВ під час призначення платежу контрагентам. Тим не менш у додатковому листі до постачальників підприємство уточнило суму ПДВ до сплати. Скаржник просив ГУ ДПС переглянути результати податкової перевірки. На цьому етапі до розгляду справи долучилася Рада бізнес-омбудсмена. Інспектор розпочав розслідування.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Рада визнала скаргу обґрунтованою та рекомендувала ГУ ДПС повно, всебічно та неупереджено розглянути заперечення скаржника щодо висновків податкової перевірки. Інспектор Ради зауважив, що чинне законодавство не встановлює необхідності зазначати відокремлені суми ПДВ у реквізитах «Призначення платежу» платіжних доручень. Зокрема, те, що скаржник у окремий спосіб підтвердив включення ПДВ у платіж контрагентам, було цілком правомірним, відповідає нормам чинного законодавства та підтверджується роз'ясненнями Національного банку України та судовою практикою.

РЕЗУЛЬТАТ:

ГУ ДПС дослухалася до рекомендацій Ради. В результаті податковий орган переглянув висновки перевірки, а Скаржник отримав бюджетне відшкодування ПДВ на суму 11 млн. грн. Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Податкові перевірки

Скасовано понад мільйон гривень податків міжнародному виробнику упаковки та захисного обладнання

Скарга на:

Державна податкова служба (ДПС), Головне управління Державної податкової служби в Закарпатській області (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від виробника упаковки та захисного обладнання. Компанія має 25 виробництв в країнах Європи, а з 2017 року розпочала свою діяльність на українському ринку. Підприємство скаржилось на результати податкової перевірки через нібито порушення ним податкового законодавства та непропорційність виплат з єдиного соціального внеску. Варто зазначити, що скаржник імпортував запчастини після ремонту в межах договору із компанією-нерезидентом: підприємство регулярно отримувало послуги з технічного обслуговування та консультування від іноземного партнера.

Однак в ході перевірки податковий орган дійшов висновку, що підприємство занизило свої доходи за останні два роки та не сплатило нерезиденту вартість наданих послуг. Зокрема, ДПС призначила скаржнику штраф та донарахування (в т. ч. з ЄСВ) на загальну суму у понад 2 млн. грн. Не погоджуючись з податковим рішенням, підприємство звернулося до ДПС. Паралельно за розгляд скарги взялася і Рада бізнес-омбудсмена.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Інспекторка Ради визнала скаргу обґрунтованою та підтримала позицію скаржника. Рада встановила, що Скаржник нараховував та виплачував ЄСВ одночасно з виплатою працівникам заробітної плати. З невідомих Скаржнику причин, суми виплат, попри проведення платежів банком, не були відображені в електронному кабінеті платника податків, що зумовило виникнення недоїмки з ЄСВ. Крім того, Рада з'ясувала, що контролюючий орган не повною мірою дослідив усі обставини та первинні документи, які стосуються фінансових операцій у справі скаржника. Рада рекомендувала ДПС забезпечити повний, всебічний та неупереджений розгляд скарги.

РЕЗУЛЬТАТ:

ДПС задовольнила скаргу підприємства, але частково: податкові донарахування підприємству у понад 1 млн. грн. скасовано. На жаль, рішення стосовно ЄСВ контролюючий орган залишив без змін. Справу закрито.

Предмет скарги: Невиконання судових рішень щодо реєстрації податкових накладних

**Податкові накладні
агropідприємства
зареєстровано**

Скарга на:
Державна податкова
служба (ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від агropідприємства з Кіровоградщини, яке не могло зареєструвати податкові накладні через арешт реєстраційного ліміту компанії в системі електронного адміністрування ПДВ (СЕА ПДВ). Агropідприємство звернулося до суду — той прийняв рішення на користь скаржника та зобов'язав податкову скасувати арешт та дозволити компанії розпоряджатися реєстраційним лімітом. Однак податковий орган не поспішав виконувати рішення суду, що набуло чинності. Намагаючись повернути собі право зареєструвати податкові накладні, підприємство звернулося до ДПС. Після тривалого зволікання держоргану скаржник вирішив заручитися підтримкою Ради бізнес-омбудсмена.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Слід зауважити, що останнім часом підприємці досить часто звертаються до Ради стосовно невиконання судових рішень з дотичних питань (щодо реєстрації податкових накладних, арештів лімітів в СЕА ПДВ тощо). Проблема вже давно набула системного характеру та вимагає дотримання чинного законодавства в частині обов'язкового виконання судових рішень, що набрали законної сили. З огляду на це, Рада рекомендувала ДПС невідкладно розблокувати суми агropідприємства в електронному кабінеті СЕА ПДВ та без зволікань виконати рішення суду.

РЕЗУЛЬТАТ:

Рада забезпечила ефективний діалог з контролюючим органом. Після втручання Ради ДПС розблокувала реєстраційний ліміт компанії в СЕА ПДВ. Скаржнику врешті вдалося зареєструвати податкові накладні. Представник компанії скаржника зв'язався з командою Ради, що працювала над скаргою, та подякував за своєчасну допомогу: «Протягом останніх двох місяців агropідприємство зверталося у різні органи та інстанції з метою вирішення даного питання, але зворотній зв'язок отримала лише від команди бізнес-омбудсмена». Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Анулювання/відновлення/відмова у реєстрації платників ПДВ

Карантин — не привід відмовити польському інвестору у відкритті підприємства в Україні

Скарга на:

Головне управління Державної податкової служби в м. Києві (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від польського інвестора, який стикнувся з проблемою реєстрації платника податків. Підприємець мав отримати податковий номер, щоб зареєструвати фірму в Україні. Проте ГУ ДПС відповіла, що дана послуга під час карантину не надається, окрім випадків загрози життю і здоров'ю. Тобто послуга надається за вибірковим принципом, що створює корупційні чинники в роботі державного органу та зовсім не сприяє залученню іноземних інвестицій. Тоді підприємець звернувся до Ради по допомогу.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Вивчивши матеріали справи, інспектор визнав скаргу обґрунтованою. Після того, коли польський інвестор повторно звернувся до ГУ ДПС та подав всі необхідні документи, ГУ ДПС безперешкодно зареєструвало польського інвестора в Україні.

РЕЗУЛЬТАТ:

Оскільки скаржник отримав реєстраційний номер облікової картки платника податків, Рада закрила справу.

Предмет скарги: Включення до списків ризикових платників податків

Еспreso без ризику: дистриб'ютор кави більше не ризиковий платник ПДВ

Скарга на:

Головне управління ДПС в м. Києві (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від дистриб'ютора кави з Києва. Компанія скаржилася на включення її до списку ризикових платників податку на додану вартість. Практика Ради бізнес-омбудсмена свідчить, що дуже часто податковий орган не дає роз'яснення щодо реальних причин включення підприємств до переліку ризикових. Тим не менш, у випадку зі скаржником ГУ ДПС чітко визначило ключові причини для прийняття такого рішення.

Так, податковий орган встановив, що під час реалізації кави смаженої в зернах компанія здійснювала націнку на товар, при цьому продаючи більше кави, ніж було придбано. Згідно з позицією ГУ ДПС, це стало можливим через формування скаржником значної суми податкового кредиту внаслідок імпорту основних засобів — транспортних засобів та меблів для сидіння. Варто зауважити, що згідно з Податковим кодексом України при імпорті товарів на митну територію України підприємство отримує право на податковий кредит після оформлення митної декларації, яка підтверджує факт сплати ПДВ до бюджету. Однак ГУ ДПС турбувало те, що, імпортувавши автомобіль та офісні стільці, підприємство сформувало податковий кредит з ПДВ і, відповідно, мінімізувало щомісячний обсяг ПДВ до сплати в бюджет при реалізації кави.

Щоб спростувати рішення про відповідність критеріям ризиковості, скажник самотужки звертався до ГУ ДПС та надав профільній Комісії додаткові документи та пояснення, але це не допомогло розв'язати проблему. Тоді компанія звернулася до Ради по допомогу.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Інспекторка ініціювала невідкладний розгляд справи скажника. Рада підтримала позицію компанії та просила ГУ ДПС об'єктивно, всебічно та ретельно розглянути інформацію і документи, які можуть свідчити про невідповідність підприємства критеріям ризиковості. Пізніше ДПС порадила скажнику подати документи, необхідні для повторного розгляду регіональною Комісією доводів компанії.

РЕЗУЛЬТАТ:

Завдяки ефективній комунікації Ради з контролюючими органами та активній взаємодії з боку скажника, ГУ ДПС виключило підприємство з переліку ризикових. Справу закрито через півтора місяця від початку розслідування.

Предмет скарги: Інші податкові питання

Некоректні нарахування з єдиного податку: податківці отримали догану

Скарга на:

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від приватної підприємці з Кривого Рогу, яку виключили з реєстру платників єдиного податку. Скажниця дізналася про рішення податкового органу випадково, коли той не прийняв її річну податкову звітність. За словами підприємці, з невідомих їй причин жодного листа про виключення з реєстру платників єдиного податку вона не отримувала. Тоді скажниця вирішила звернутися до ГУ ДПС через електронний кабінет: вона просила відновити статус платника єдиного податку в реєстрі, додавши документи для звірювання взаєморозрахунків. Однак відповіді від податкової підприємця так і не отримала. Розгляд справи розпочала Рада бізнес-омбудсмена.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Вивчивши матеріали скарги, команда Ради виявила, що податковий орган виключив скажницю з реєстру платників єдиного податку без проведення відповідної перевірки, як того вимагає Податковий кодекс України. Тому достовірні підстави для прийняття такого рішення не були зрозумілі ані Раді, ані підприємці. Отже, першочергово Рада просила ДПС та ГУ ДПС пояснити, чому скажницю виключили з реєстру платників єдиного податку. Згодом виявилось, що протягом двох кварталів поспіль — із січня по червень 2019 року — податкова

нараховувала підприємці борг. Він виник у зв'язку з несплатою штрафу через неповну і несвоєчасну сплату єдиного податку з лютого 2017 року по червень 2018 року.

Зважаючи на те, що скаржниця дізналася про рішення податкової занадто пізно, ДПС відмовила їй в процедурі адміністративного оскарження, оскільки відведений для цього 10-денний строк сплив.

Разом з цим, Рада продовжила розгляд скарги. Команда інспекторів Ради з'ясувала, що в 2017 році Криворізька міська рада знизила ставку єдиного податку для приватних підприємців II групи до 17%, яка почала діяти із квітня 2017 року. Тому Рада просила ГУ ДПС надати детальну інформацію щодо розрахунків підприємці з бюджетом протягом 2017–2020 років та рекомендувала відкоригувати нараховані суми з єдиного податку в інтегрованій картці скаржниці (там, де було застосовано застарілу ставку 20% замість оновленої на рівні 17%). Рада організувала обговорення скарги в режимі телеконференції за участі керівництва ДПС.

РЕЗУЛЬТАТ:

Під час роботи над скаргою податкові органи надали усю запитувану Радою інформацію (у тому числі скан-копії конвертів, які підтверджували факт направлення скаржниці рішень, що в подальшому призвели до нарахування податкового боргу і виключення її з реєстру платників єдиного податку).

Після втручання Ради ГУ ДПС відкоригувало нараховані суми податкового зобов'язання з єдиного податку в інтегрованій картці скаржниці, привівши їх до рівня 17%. Також ДПС повідомила Раду, що співробітника ГУ ДПС притягнуто до відповідальності за неналежне виконання функціональних обов'язків. Справу закрито у зв'язку із вичерпанням засобів адміністративного впливу. Для скасування рішення про виключення із реєстру платників єдиного податку скаржниця звернулась до суду.

Предмет скарги: Податкові кримінальні справи

Рада допомогла виробнику грибів повернути комп'ютерну техніку, вилучену податковими міліціонерами

Скарга на:

Головне управління Державної фіскальної служби у Одеській області (ГУ ДФС)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради звернувся один з найбільших виробників грибів з південного регіону України. В ході досудового розслідування під час обшуку податкова міліція вилучила в компанії значну кількість документів, грошові кошти, комп'ютерну та іншу техніку. Слідчий суддя, до якого звернувся адвокат компанії, визнав дії одеських податкових міліціонерів протиправними та зобов'язав їх повернути майно. Та його ухвала була виконана лише частково. Хоча підприємству вдалося повернути документи та гроші, доля техніки (зокрема і серверного обладнання) залишилась невідомою. Підприємство звернулось по допомогу до Ради бізнес-омбудсмена.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Визнавши неправомірний характер дій державного органу, Рада максимально оперативно відреагувала на звернення підприємства. Вже на другий день після одержання скарги Рада звернулася до ГУ ДФС та просила невідкладно виконати ухвалу слідчого судді та повернути бізнесу майно. Рада також надіслала копію звернення до вищого за рівнем органу — ДФС України — для розгляду в межах Меморандуму про партнерство та співпрацю.

РЕЗУЛЬТАТ:

Менш ніж за 2 тижні після звернення Ради бізнес-омбудсмена до державного органу ГУ ДФС повністю повернула техніку Скаржникові. Податкові міліціонери пояснили, що затримали видачу техніки через її знаходження у відповідній спеціалізованій установі на експертизі.

Скаржник підтвердив Раді, що питання вирішено, та подякував за підтримку. Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Зупинення реєстрації податкових накладних

Податкові накладні агропідприємства з Харківщини заблоковано

Скарга на:

ДПС, Головне управління ДПС в Харківській області (Харківська ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від агропідприємства з Харківщини. Компанія скаржилася на зупинку реєстрації чотирьох податкових накладних. Згідно з рішенням податкового органу причиною блокування стала відсутність певних документів, тому він й відмовив в реєстрації накладних. Щоб підтвердити реальність операції, скаржник подав податковій пакети необхідних документів та додатково звернувся до Ради бізнес-омбудсмена за підтримкою.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Ознайомившись з матеріалами справи, інспекторка дійшла висновку, що скарга була обґрунтованою. Рада рекомендувала ДПС задовольнити скаргу компанії та скасувати протиправне рішення, що порушило законні інтереси скаржника.

РЕЗУЛЬТАТ:

Дослухавшись до рекомендацій Ради, податковий орган зареєстрував податкові накладні агропідприємства. Скаржник подякував команді інспекторів за ефективну роботу: «Висловлюємо Вам і Вашій команді величезну подяку за допомогу у вирішенні питання від імені нашого керівника та всього нашого колективу. Тепер від покупця ми зможемо отримати грошові кошти в розмірі ПДВ від продажу такі потрібні нашому підприємству для проведення осінньо-польових робіт». Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Податкові перевірки

**Мільйон гривень
податкових
донарахувань
столичному автосалону
скасовано**

Скарга на:

Державна податкова служба
України (ДПС України),
Головне управління
Державної податкової служби
в м. Києві (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради надійшла скарга від столичного автосалону. Компанія не погоджувалася з результатами податкової перевірки, внаслідок чого їй було здійснено додаткові нарахування. Згідно з рішенням ГУ ДПС за результатами уточнюючого розрахунку до податкової декларації за 2017 рік, скаржник сплатив на 1 млн. менше податків.

Ще в 2016 році столична мерія зменшила податок на землю. Зокрема, Уряд затвердив новий порядок розрахунку податку на землю в Києві, який почав діяти з 2017 року. Відповідно сума податків за орендовану скаржником земельну ділянку знизилася. Оскільки компанія зробила помилку в податковій декларації з орендної плати за 2017 рік, вона подала уточнюючий документ з коректним розрахунком.

Проте в ході перевірки ГУ ДПС не погодилося з тим, що в 2017 та 2018 роках автосалон мав сплатити менші суми за землю, ніж роком раніше. Однак, згідно з витягами технічної документації, що отримав скаржник в серпні 2018 року, суми податку дійсно зменшилися в порівнянні з 2016 роком. Тоді податковий орган зобов'язав підприємство повернути до бюджету несплачені 700 тис. грн. та додатково нарахував скаржнику штрафні санкції на суму понад 300 тис. грн. Автосалон звернувся за допомогою до Ради бізнес-омбудсмена.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Вивчивши матеріали скарги, інспектор Ради підтримав позицію підприємства. У листі до ДПС Рада просила забезпечити повний, всебічний та неупереджений розгляд справи компанії.

Інспектор встановив, що оновлена нормативно-грошова оцінка землі в Києві почала діяти одночасно з рішенням органу місцевої влади, а не з моменту отримання скаржником витягу з технічної документації.

РЕЗУЛЬТАТ:

ДПС України дослухалася до рекомендацій Ради та скасувала додаткові донарахування підприємству. Інспектор успішно закрив справу.

Предмет скарги: Зупинення реєстрації податкових накладних

**Рішення суду
виконано: збільшено
реєстраційний
ліміт луганської
енергокомпанії
на 212 млн. грн.**

Скарга на:
Державна податкова
служба (ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від енергетичного підприємства з Луганська. Компанія скаржилася на те, що ДПС не виконувала рішення суду, що набрало законної сили. З'ясувалося, що податковий орган автоматично не збільшив реєстраційний ліміт компанії на суму понад 200 млн. грн. відповідно до поданої податкової декларації з ПДВ за червень 2015 року. ДПС аргументувала це тим, що таке збільшення контролюючими органами здійснювалося одноразово у період до 31 липня 2015 року, в той час як скажник подав податкову декларацію з податку на додану вартість за червень 2015 року лише у вересні 2016 року. Варто зауважити, що у зв'язку з веденням господарської діяльності на території проведення АТО, скажник зміг подати декларацію за червень 2015 року лише в серпні 2016 року. Цей факт було підтверджено відповідним сертифікатом Торгово-промислової палати України.

Ще у 2018 році підприємство просило ДПС добровільно виконати рішення суду, однак звернення скажника контролюючий орган залишив без відповіді. Навіть коли відповідне рішення перейшло у Відділ примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції, податкова ухилялася від його виконання. З цього приводу енергетичне підприємство також зверталося і у поліцію, проте податківці не виконували судові рішення у справі скажника вже протягом двох років. На цьому етапі розгляд справи розпочала Рада бізнес-омбудсмена.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Інспекторка Ради визнала скаргу обґрунтованою. Рада рекомендувала ДПС забезпечити виконання рішення суду у справі скажника та збільшити суми податку, на які енергетична компанія має право зареєструвати податкові накладні. В межах Меморандуму про партнерство та співробітництво між Радою бізнес-омбудсмена та ДПС, Рада винесла розгляд скарги на засідання експертної групи за участі керівництва ДПС.

РЕЗУЛЬТАТ:

Дослухавшись до рекомендацій Ради, податковий орган нарешті виконав рішення суду. ДПС збільшила реєстраційний ліміт компанії на суму понад 212 млн. грн.

«Щиро дякуємо за надану Радою бізнес-омбудсмена допомогу і за впевнений і професіональний підхід у вирішенні спірного питання. Висловлюємо сподівання на подальшу співпрацю у вирішенні проблемних питань, що можливо будуть виникати в процесі господарської діяльності товариства у майбутньому», — подякував скаржник. Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Зупинення реєстрації податкових накладних

**«Швидка допомога»
постачальнику м'яса:
податкову накладну
розблоковано**

Скарга на:

Державна податкова служба (ДПС), Головне управління Державної податкової служби в м. Києві (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради надійшла скарга від дистриб'ютора м'ясних продуктів з Києва. Підприємство скаржилось на зупинку реєстрації податкової накладної. Згідно з рішенням ГУ ДПС компанія не надала копії документів, необхідних для підтвердження реальності операцій. Скаржник намагався самостійно виправити ситуацію, додатково направивши податковій необхідні документи та пояснення. Однак контролюючий орган відмовив йому в реєстрації податкової накладної. Компанія звернулася до Ради бізнес-омбудсмена по допомогу.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Оскільки скарги, пов'язані з блокуванням реєстрації податкових накладних, потребують оперативного реагування через необхідність оскаржити рішення податкової протягом перших семи днів, команда інспекторів ініціювала невідкладний розгляд справи.

Рада визнала справу постачальника м'яса обґрунтованою та рекомендувала ДПС забезпечити належний розгляд справи, врахувати доводи скаржника і Ради та задовольнити скаргу компанії.

РЕЗУЛЬТАТ:

ДПС дослухалась до рекомендацій Ради та скасувала незаконне рішення про зупинку реєстрації податкової накладної компанії. Підприємство подякувало Раді за допомогу: «Висловлюємо щиро вдячність команді РБО за оперативну, якісну, ґрунтовну та професійну роботу у розгляді нашої скарги. Завдяки вашій допомозі ми змогли в досудовій інстанції відстояти свої законні права та зосередитись на веденні бізнесу, а не витрачати час і кошти на судові справи». Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Інші податкові питання

За підтримки Ради бізнес одержав нове, сприятливе для себе роз'яснення податкового органу щодо застосування касових апаратів (РРО)

Скарга на:

Головне управління ДПС у м. Києві (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від компанії з м. Києва, яка спеціалізується на онлайн-продажі авіаквитків та пов'язаних супутніх послуг (бронювання місць в салоні літака, бронювання послуг з обслуговування у VIP-залах аеропортів, тощо). Підприємство надає послуги та отримує оплату за них виключно дистанційно (через мережу Інтернет), без будь-яких прямих контактів з клієнтами. Занепокоєння підприємства викликала практика податкових органів щодо дуже широкого трактування законодавства про застосування реєстраторів розрахункових операцій (РРО). Хоча РРО за своєю сутністю призначений для роботи з прийманням готівки, українські податкові органи часто вимагають їх застосування і при будь-яких інших «проміжних» формах розрахунків, окрім класичного перерахування на поточний банківський рахунок продавця з поточного рахунку покупця або через касу банку. Наприклад, існує дискусійна позиція щодо необхідності використання РРО при здійсненні розрахунків через платіжні термінали. Неоднозначним є й ставлення податкових органів до здійснення розрахунків через онлайніві платіжні системи (LIQPAY, PORTMONE тощо).

З метою уникнення ризиків у майбутньому, компанія попросила ГУ ДПС надати роз'яснення, що при здійснюваній нею діяльності застосовувати РРО не потрібно. Та отримане компанією роз'яснення залишило більше питань, ніж відповідей. Ба більше, при його прочитанні залишалось загальне враження, що податковий орган все ж очікує від компанії застосування РРО. Будучи категорично незгодною з таким підходом, компанія звернулась до Ради зі скаргою на ГУ ДПС.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Вивчивши матеріали скарги, інспектор Ради дійшов висновку, що стурбованість підприємства діями ГУ ДПС дійсно має під собою підґрунтя. Одержане роз'яснення не було достатньо чітким та залишало відкритим простір для інтерпретацій. Водночас, з точки зору Ради, податковий орган мав усі підстави чітко відповісти підприємству, що при описаній ним моделі діяльності використовувати РРО не потрібно, та й навряд чи можливо. Адже не можна залишати поза увагою, що Скаржник ніколи фізично не перетинається із споживачами тих послуг, які він продає. Наприклад, коли Скаржник виступає посередником при реалізації авіаквитків, то квитки у вигляді електронних документів надсилаються на електронну пошту покупця після отримання оплати на банківський рахунок компанії з банківської картки покупця через Інтернет. Безпосередньо ж послуги надаються вже власне авіаперевізником, без будь-якої участі Скаржника.

За такої бізнес-моделі, з точки зору Ради, немає причин вимагати від підприємства застосовувати РРО. Це призвело би до створення ірраціональної та неприйнятною світової практиці ситуації, коли Скаржник та подібні до нього фірми, отримуючи кошти на свій банківський рахунок через онлайніві платіжні системи, змушені були б проводити такі операції через РРО (так, ніби вони одержують готівку). Після цього, щоб хоч якось виконати вимоги закону, їм довелося б надсилати фіскальні чеки, роздруковані за допомогою РРО, покупцям, наприклад поштою або кур'єрською службою. Адаже в Україні наразі поки що лише тестуються і не впроваджені у промислове використання так звані «програмні РРО», які мають дозволити видавати фіскальні чеки в електронній формі. При цьому треба враховувати, що покупцями авіаквитків можуть бути й громадяни або іноземці, які не перебувають в Україні на момент придбання та оплати квитків (лише уявіть значну вартість та практичну безглуздість надсилання українського фіскального чеку, скажімо, до Австралії!). За такого гіпотетичного сценарію також виникало б безліч додаткових проблемних питань (наприклад, який день вважати днем здійснення розрахунків, якщо покупець-нерезидент здійснив онлайн платіж вночі, у неробочий для компанії час), на які в законодавстві та практиці також немає чітких відповідей.

Рада вирішила звернутись до вищого за рівнем органу — ДПС України з проханням вивчити питання та надати Скаржникові нове роз'яснення замість виданого ГУ ДПС.

РЕЗУЛЬТАТ:

За результатами розгляду ДПС України видала нове роз'яснення, в якому детально проаналізувала питання Скаржника. З деякими міркуваннями Ради податковий орган погодився, з іншими — ні. Втім, остаточна відповідь щодо конкретних обставин Скаржника була чітка: «Враховуючи наведений приклад, якщо споживач, використовуючи мережу Інтернет, здійснив замовлення товару (послуги) та отримав його через Інтернет в електронному вигляді, і розрахунок за цей товар (послугу) було здійснено із застосуванням електронного платіжного засобу за допомогою платіжних систем [таких-то], і відсутній фізичний контакт з отримувачем товарів (послуг), такі операції здійснюються без використання РРО».

Хоча надане роз'яснення не має формального статусу «індивідуальної податкової консультації» (яка звільняє від відповідальності у разі слідування ній) — воно все ж стало важливим та цінним підтвердженням для Скаржника, що той побудував свою бізнес-модель правильно та законно. Скаржник залишився задоволений отриманим роз'ясненням та подякував Раді за підтримку. Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Податкові кримінальні справи

**За сприяння Ради
правоохоронці
повернули вилучене під
час обшуку майно**

Скарга на:

Державна фіскальна служба (ДФС), Слідче управління фінансових розслідувань ГУ ДФС у Одеській області (СУФР)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради надійшла скарга від мережі автозаправних станцій з Одещини. Компанія скаржилася на бездіяльність слідчого органу. В межах досудового розслідування на двох автозаправних станціях скаржника слідчі провели обшуки. За їх результатами слідчий орган вилучив у компанії паливно-мастильні матеріали, грошові кошти, документи та обладнання. Суд наклав арешт на частину вилученого майна, проте зобов'язав слідчого у справі повернути майно, яке не було арештоване. Близько трьох місяців слідчий орган продовжував утримувати вилучене майно, не виконуючи ухвали суду. Мережа автозаправних станцій вирішила звернутись до Ради по допомогу.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Вивчивши обставини справи, інспектор Ради погодився, що позиція скаржника була обґрунтованою. Зокрема, під час розгляду справи інспектор встановив, що правоохоронці не мали законних підстав для неповернення майна, у зв'язку із чим порушили право власності компанії на майно. Закон надає власнику повне право вимагати від правоохоронців повернення майна та виконання ухвали суду. Рада рекомендувала СУФР ГУ ДФС усунути процесуальні порушення та повернути скаржнику вилучене майно.

РЕЗУЛЬТАТ:

Дослухавшись до рекомендацій Ради, слідчий орган повернув вилучене майно скаржнику в повному обсязі. Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Податкові перевірки

**Податкова перевірка —
знов помилка**

Скарга на:

Державна податкова служба (ДПС), Головне управління ДПС в м. Києві (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради звернулась будівельна компанія з Києва. Підприємство орендує декілька земельних ділянок за межами Києва, за які, згідно з законодавством, сплачує податки за неосновним місцем обліку. В червні 2018 року скаржник уклав договір про оренду ще однієї земельної ділянки в іншій області. В уточнюючій декларації з плати за землю за 2018 рік компанія припустилася помилки, зазначивши контролюючий орган за основним місцезнаходженням. Коли скаржник виявив помилку, він, керуючись вимогами законодавства та проконсультувавшись зі співробітником ГУ ДПС, подав до податкового органу уточнюючі декларації. Компанія також додала банківські виписки, що

підтвердили своєчасну плату за землю за місцезнаходженням ділянки. Однак, як пояснили податківці, декларування зобов'язання за основним місцем реєстрації (навіть за умови виправлення помилки через деякий час) автоматично запустило механізм нарахування пені за несвоєчасно сплачену орендну плату за землю за основним місцем реєстрації. Оскаржити рішення податкової підприємство вирішило за підтримки Ради бізнес-омбудсмена.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Ознайомившись з матеріалами справи, інспектор визнав скаргу обґрунтованою. Незважаючи на карантинні обмеження, Раді вдалося організувати розгляд скарги спільно з представниками скаржника та керівництва ДПС в дистанційному режимі. Рада рекомендувала ДПС забезпечити повний, всебічний та неупереджений розгляд скарги компанії та скасувати податкове рішення.

РЕЗУЛЬТАТ:

Податковий орган дослухався до рекомендацій Ради та задовольнив скаргу будівельної компанії. Штрафні санкції скасовано. Інспектор успішно закрити справу.

Предмет скарги: Включення до списків ризикових платників податків

Невідповідність критеріям ризиковості: податкова переглянула спірне рішення

Скарга на:

Державна податкова служба (ДПС), Головне управління ДПС в Харківській області (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від підприємства, що займається продажем електрообладнання та побутової техніки. Компанія скаржилася на зупинку реєстрації податкової накладної, в результаті чого податковий орган включив підприємство до переліку ризикових платників податків. Як і більшість наших скаржників, підприємство дізналося про це випадково — у власному електронному кабінеті платника. Контролюючий орган визначив, що компанія відповідає критеріям ризиковості у зв'язку з тим, що її контрагент був задіяний у ризикових операціях. Про які саме операції йде мова інформації не було. Спроба компанії зв'язатись з представниками ГУ ДПС та з'ясувати причини такого рішення не принесла результату.

Підприємство надіслало додаткові документи для підтвердження господарських операцій через електронний кабінет платника. Відомо, що скаржник своєчасно та в повному обсязі сплачував всі податки, і не був боржником. Не дочекавшись відповіді від податкової, скаржник звернувся до Ради бізнес-омбудсмена по допомогу.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Ознайомившись зі справою компанії, інспектор визнав скаргу обґрунтованою. Рада звернулася до ГУ ДПС та просила аргументувати, чому віднесла компанію до списку ризикових. Також Рада попросила більш детально вивчити документи, що свідчили на користь добросовісності дій платника податків.

РЕЗУЛЬТАТ:

ГУ ДПС додатково проаналізувало ситуацію, вивчило додатково подані документи скаржника та змінило свою позицію щодо діяльності підприємства. Платника податків виключили з переліку ризикових. Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Зупинення реєстрації податкових накладних

Документи прийнято ДПС: інвесткомпанії поновлено можливість реєструвати податкові накладні

Скарга на:
Державна податкова служба (ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Українська компанія, яка є філією міжнародної інвестиційної групи, повідомила Раді, що, починаючи з лютого 2020 року, податковий орган систематично не приймав її податкові документи. Кожні 15 днів сума ПДВ, зазначена в поданих на реєстрацію податкових накладних і розрахунках коригування, збільшувалась та у липні 2020 року уже перевищила 7 млн. грн. Це означало, що контрагенти скаржника не отримали податкового кредиту з ПДВ у зазначеному розмірі. В квитанціях, які компанія отримувала від ДПС, зазначалося: документ доставлено, проте не може бути прийнято. Самостійно з'ясувати, чому податкова відхиляла податкові документи, підприємству не вдалося. Повторне подання накладних на реєстрацію не допомогло вирішити ситуацію. Розгляд скарги розпочала Рада бізнес-омбудсмена. Одночасно з Радою справу компанії опрацьовували її партнери, бізнес-асоціації, до яких додатково звертався скаржник.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Команда інспекторів визнала скаргу обґрунтованою та підтримала позицію підприємства. Рада рекомендувала ДПС утриматися від подальшого неприйняття податкових накладних та пояснити, що стало причиною виникнення такої ситуації. Рада просила податковий орган невідкладно зареєструвати податкові накладні компанії відповідно до вимог чинного законодавства. За першої ж нагоди предмет скарги було також передано на опрацювання експертних груп, створених при ДПС та Головному управлінні ДПС у місті Києві.

РЕЗУЛЬТАТ:

Завдяки спільним зусиллям Ради та партнерів на початку липня 2020 року податковий орган відновив можливість реєструвати податкові накладні та розрахунки коригування в електронному кабінеті платника. Отже, скаржнику нарешті вдалось зареєструвати більше тисячі податкових документів на загальну суму ПДВ 7,1 млн. грн., а його контрагентам — отримати очікуваний податковий кредит. Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Податкові перевірки

Рішення на користь зернотрейдера — ДПС переглянула результати перевірки

Скарга на:
Головне управління ДПС
у м. Києві (ГУ ДПС)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від великого зернотрейдера з головним офісом в Женеві (Швейцарія). Підприємство присутнє на українському ринку зернових та олійних культур з 2017 року. Компанія не погоджувалася з результатами податкової перевірки. В ході інспекції податковий орган встановив, що підприємство несвоєчасно сплатило податок на прибуток. Проблема полягала у тому, що у платіжному дорученні для оплати податку на прибуток, компанія вказала код бюджетної класифікації 11021000 (податок на прибуток приватних підприємств) замість 11020300 (податок на прибуток підприємств, створених за участю іноземних інвесторів). Через місяць на підставі листа компанії ГУ ДПС відкоригувало сплату цих податкових зобов'язань, проте згодом нарахувало компанії штрафні санкції у понад 50 тис. грн. за їх несвоєчасну сплату. Вважаючи податкове рішення протиправним, підприємство звернулося до Ради бізнес-омбудсмена за підтримкою.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Інспекторка визнала скаргу компанії обґрунтованою. Рада підтримала позицію компанії та рекомендувала Державній податковій службі України (ДПС) забезпечити повний, всебічний та неупереджений розгляд справи зернотрейдера. Посилаючись на актуальну судову практику Верховного Суду у відповідній категорії справ, інспекторка дійшла висновку, що контролюючий орган не мав підстав застосувати до компанії штраф, тому що скаржник не ухилився від сплати податків: помилка у визначенні коду бюджетної класифікації не є тотожною невиконанню свого податкового обов'язку.

РЕЗУЛЬТАТ:

ДПС дослухалась до рекомендацій Ради та скасувала спірне рішення. Додаткові донарахування скаржнику скасовано. Справу успішно закрито.

ДІЇ ДЕРЖАВНИХ РЕГУЛЯТОРІВ

Предмет скарги: Інші питання

Тренуванням бути: за сприяння Ради територію спорткомплексу врятовано

Скарга на:

Міністерство культури, молоді та спорту, Фонд державного майна України (ФДМУ)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради звернулася дитячо-юнацька спортивна школа з Києва та керівництво спорткомплексу. Скарга стосувалась можливих протиправних дій Міністерства культури, молоді та спорту через передачу будівлі спорткомплексу в оренду іншій юридичній особі.

З'ясувалося, що потенційний орендар планував організувати в одному з приміщень спорткомплексу, де зберігалось спортивне обладнання, музей. Через це подальша реконструкція та будівництво спортивної арени для тренувань юних спортсменів, стало неможливим.

Незважаючи на те, що керівництво школи було проти передачі приміщення в оренду, орендар розпочав процедуру погодження із Міністерством культури, молоді та спорту та Фондом державного майна України (ФДМУ). Жодної інформації про укладення договору з потенційним орендарем у керівництва спорткомплексу не було.

Враховуючи ризики незаконного захоплення території школи, керівництво спрямувало скаргу до Ради бізнес-омбудсмена.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Вивчивши матеріали справи, інспекторка підтримала позицію скажника. Рада звернулася до Міністерства культури, молоді та спорту, ФДМУ та Регіонального відділення ФДМУ у Києві і просила звернути увагу на очевидні порушення щодо передачі приміщення спорткомплексу в оренду.

Рада встановила, що потенційний орендар спочатку був один, але документ щодо оренди стосувався зовсім іншого орендаря. Зокрема виявилось, що цей документ виданий на підставі заяви, датованої лише двома днями раніше за його видачу. Як передбачає закон, завершити процедуру передачі в оренду протягом двох днів фактично неможливо.

Найцікавішим стало те, в процесі погодження оренди взяло участь саме Міністерство культури, молоді та спорту. Варто зазначити, що після реорганізації Міністерства молоді та спорту та Міністерства культури у Міністерство культури, молоді та спорту, низка суб'єктів, зокрема і спорткомплекс скажника, перейшли під контроль останнього. Тим не менш, інспекторка встановила, що на той момент акта прийому-передачі таких об'єктів ще не було підписано. Тому державний орган не мав права ухвалювати будь-які рішення щодо спорткомплексу.

Рада рекомендувала скасувати документ щодо оренди та припинити процедуру укладення договору з потенційним орендарем.

РЕЗУЛЬТАТ:

Фонд державного майна дослухався до аргументів Ради та припинив процедуру передачі будівлі спорткомплексу в оренду. Батьківський комітет школи подякував Раді за допомогу: «Ми висловлюємо щиру вдячність Раді бізнес-омбудсмена за підтримку нашої школи в боротьбі проти незаконних дій державних органів, які намагалися відібрати в школи частину території, яка є базою олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки. Завдяки своєчасному втручання Раді нам вдалося відстояти територію спортивного комплексу та не дозволити владі чинити протиправні дії». Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Державна архітектурно-будівельна інспекція (ДАБІ)

**Будівництво
завершено —
компанія отримала
довгоочікуваний
сертифікат від ДАБІ**

Скарга на:
Державна архітектурно-
будівельна інспекція
України (ДАБІ)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради звернулась будівельна компанія з Києва. Скаржник завершив будівництво багатоквартирних житлових будинків (ЖК «Оптимісто») в Київській області. Щоб ввести будинки в експлуатацію, компанія мала отримати від ДАБІ сертифікат, який би підтвердив завершене будівництво. Однак контролюючий орган відмовився видати такий документ, через що заселення новобудови затримувалося.

Згідно з позицією ДАБІ, компанія не надала необхідну документацію щодо інженерного обладнання будинків. Тим не менш, відповідну заяву та акт готовності об'єкта скаржник подав до контролюючого органу за встановленою законодавством формою. Додаткові документи компанія надала й головному інспектору будівельного нагляду. Під час перевірки він не висловив жодних зауважень щодо існуючої документації. Однак ДАБІ все ж відмовила видати компанії сертифікат. Після невдалих спроб повторно подати необхідні документи для отримання сертифікату, компанія подала скаргу до Ради бізнес-омбудсмена.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Інспекторка вивчила матеріали справи та визнала скаргу обґрунтованою. Рада звернулася до ДАБІ та рекомендувала забезпечити своєчасний та об'єктивний розгляд заяви скаржника та видати сертифікат щодо завершення будівництва об'єктів ЖК «Оптимісто». Оскільки під час огляду будівництва у представників ДАБІ не виникло жодних претензій до документів скаржника, неவிдача сертифікату вважалася порушенням прав та законних інтересів компанії. Очевидним було також те, що контролюючий орган затримав видачу сертифікату, який скаржник мав отримати протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви.

РЕЗУЛЬТАТ:

ДАБІ дослухалась до рекомендацій Ради та видала компанії сертифікат щодо завершення будівництва житлових будинків. Перші три багатоповерхівки ЖК «Оптимісто» введено в експлуатацію. Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Державні регулятори — інші питання

«Зелене світло» від Держпраці: діяльність компанії відповідає нормам законодавства з охорони праці

Скарга на:

Головне управління Державної служби з питань праці у Дніпропетровській області (Держпраці)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від компанії з Дніпропетровської області, що надає послуги технічного аудиту. Підприємство не могло зареєструвати декларацію відповідності матеріально-технічної бази нормам законодавства з охорони праці (декларація відповідності). Реєстрація такої декларації надала б компанії право на проведення обстеження та оцінки технічного стану обладнання та споруд підвищеної небезпеки.

Коли скаржник вперше звернувся до відділу Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) в Дніпрі, щоб зареєструвати декларацію, він отримав відмову. Звернувшись до ЦНАПу вдруге, скаржника знов спіткала невдача: декларацію повернули та ще й з підписом невстановленої особи про відмову. Рада бізнес-омбудсмена розпочала невідкладний розгляд скарги від компанії.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Ознайомившись з матеріалами справи, інспектор дійшов висновку, що рішення відхилити реєстрацію декларації було безпідставним. Це свідчило про порушення законних прав та інтересів компанії.

Відповідно до закону, територіальний орган Держпраці має зареєструвати декларацію відповідності протягом п'яти робочих днів з дня її отримання. На жаль, для нашого скаржника цей процес тривав понад три місяці.

У листі до Держпраці Рада попросила забезпечити всебічний, неупереджений та своєчасний розгляд скарги підприємства та пояснити причини відхилення попередніх документів. Зокрема, Рада рекомендувала за умови виявлення порушень чинного законодавства посадовими особами Головного управління Держпраці у Дніпропетровській області, в терміновому порядку вжити негайних заходів щодо відновлення законних прав скаржника.

РЕЗУЛЬТАТ:

Завдяки втручанню Ради та активним діям скаржника, Держпраці задовольнила скаргу компанії та зареєструвала декларацію відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з охорони праці. Справу успішно закрито.

МИТНІ ПИТАННЯ

Предмет скарги: Оцінка митної вартості

**Київська митниця
припинила систематичне
коригування митної
вартості діодів з Китаю**

Скарга на:

Державна митна служба
(ДМС), Київська митниця
Державної митної служби
України (Київська митниця)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада бізнес-омбудсмена отримала скаргу від постачальника ламп та світлотехніки. Підприємство скаржилось, що Київська митниця безпідставно коригувала митну вартість товарів, імпортованих з Китаю. Минулого року підприємство кілька разів безрезультатно намагалося оскаржити рішення митного органу. Проте Київська митниця відповідала, що підприємство не надало додаткових документів, необхідних для визначення митної вартості товарів. Незважаючи на те, що скаржник подавав усі необхідні та можливі документи, ситуація не змінювалася. Компанія вирішила звернутися до Ради за допомогою.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Інспектор вивчив матеріали справи та виявив ознаки порушення митним органом прав підприємства. Рада письмово попросила керівництво ДМС та Київської митниці припинити безпідставні коригування. Рада рекомендувала забезпечити безперешкодне розмитнення імпортованого з Китаю товару.

РЕЗУЛЬТАТ:

Київська митниця дослухалася до рекомендацій Ради. Скаржник повідомив інспектору, що після втручання Ради розмитнення товарів з належною супровідною документацією проходить без коригувань.

Subject: Митні питання — інші дії

**Місія «розблокувати
розмитнення сировини»**

Скарга на:

Державна митна служба
(Митниця), Чорноморська
митниця Державної митної
служби (Чорноморська
митниця)

СУТЬ СКАРГИ:

Велике промислове підприємство з Миколаївщини, що імпортує сировину, скаржилось на неправомірні дії керівництва Чорноморської митниці через відкликання дозволу на поміщення товарів в особливий режим (митний режим переробки), необхідний для розмитнення. Варто зазначити, що такий режим є сприятливим для виробників, оскільки звільняє їх від оподаткування під час ввезення товарів для переробки з-за кордону.

Підприємство оскаржило рішення митниці про відкликання дозволу у суді — призупинення дії документу дозволило продовжити розвантаження і розмитнення барж з сировиною в порту. Однак категорично налаштована митниця все ще не хотіла пускати імпортовану сировину в країну, і прийняла друге рішення про відкликання того самого дозволу. Таке

друге рішення, хоча і дублювало попереднє, формально не було призупинене на час судового розгляду і, відповідно, унеможливило розмитнення товару. Підприємство оскаржило друге рішення митниці досуду, але митниця, прийняла третє... Протягом місяця митний орган загалом прийняв 9 таких рішень поспіль. Отже, вантаж скаржника міг залишатися в порту без руху на невизначений період часу, що завдало б підприємству серйозних збитків та могло призвести до повернення вантажу відправнику. Підприємство невідкладно звернулося до Ради за допомогою.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Інспектор Ради уважно вивчив матеріали справи та визнав скаргу обґрунтованою. Рада звернулася до керівництва митниці та просила утриматись від прийняття дублюючих рішень щодо відкликання дозволу на поміщення сировини скаржника в особливий режим.

РЕЗУЛЬТАТ:

За сприяння Ради митниця припинила видавати однакові рішення про відкликання дозволів на поміщення товарів у митний режим переробки на території України. Підприємство отримало можливість розмитнити сировину, яка перебувала в порту і наразі очікує на судове рішення з цього приводу. Про це інспектору повідомив і сам скаржник. Справу успішно закрито.

ДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Предмет скарги: Дії Національної поліції — Кримінальні провадження проти бізнесу

«В усьому винний газовий лічильник»: кримінальне провадження нарешті закрито

Скарга на:

Головне управління Національної поліції в Київській області (ГУ НП)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради надійшла скарга від двох виробників будівельних конструкцій. Компанії, виробництво яких знаходиться на спільній території, скаржилися на тиск правоохоронних органів. За заявою ПАТ «Київоблгаз» правоохоронні органи зареєстрували кримінальне провадження щодо підприємств, в межах якого відбувалися слідчі дії. З'ясувалося, що коли одна компанія викликала оператора газорозподільної мережі для встановлення нового газового лічильника, той зафіксував порушення в роботі старого приладу та склав акт про порушення. Тоді «Київоблгаз» вирішив провести перерахунок спожитого газу, в результаті чого донарахував скаржнику борг на суму у понад 47 млн. грн. Після проведення експертизи, компанія встановила, що лічильник вийшов з ладу через некваліфіковані дії працівників ПАТ «Київоблгаз», які призвели до його несправності. У свою чергу, газорозподільна мережа звинуватила компанію в тому, що та умисно змінила

налаштування лічильника і таким чином занижила показники споживання газу. Водночас в судовому порядку позицію ПАТ «Київоблгаз» було спростовано, а наявність заборгованості не було підтверджено.

В межах же кримінального провадження тиск правоохоронців продовжувався, незважаючи на рішення суду. Слідчі проводили обшуки та здійснювали арешт майна компаній. Через це підприємства не могли повноцінно функціонувати. Також існував ризик повного припинення газопостачання підприємства. На цьому етапі розгляд справи розпочала Рада бізнес-омбудсмена.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Інспектор Ради підтримав позицію скаржника та визнав скаргу обґрунтованою. Рада звернулася до ГУ НП та рекомендувала закрити кримінальне провадження у справі виробника будівельних конструкцій через відсутність складу злочину. Більше того, Рада звернула увагу правоохоронців на рішення суду, який також був на боці скаржника. В межах Меморандуму про партнерство та співробітництво між Радою бізнес-омбудсмена та Офісом Генерального прокурора, Рада винесла розгляд скарги на засідання відповідних експертних груп з правоохоронними органами.

РЕЗУЛЬТАТ:

Завдяки ефективній комунікації Ради, ГУ НП закрила кримінальне провадження у справі скаржника. Підприємству відновили спокійну роботу. Справу успішно закрито.

ДІЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Предмет скарги: Процесуальні зловживання СБУ

СБУ повернула власнику помилково вилучене майно

Скарга на:
Служба безпеки України (СБУ)

СУТЬ СКАРГИ:

Юридична компанія «Patriot.Legal» з Києва звернулася до Ради по допомогу, оскільки не могла повернути вилучене під час обшуку майно.

Слідчі СБУ обшукали приміщення, яке було офісом діючої юридичної фірми. Правоохоронці вилучили всю комп'ютерну техніку, робочі документи та печатки компанії, які згодом арештували та долучили до матеріалів кримінального провадження, як речові докази. Скаржник посилався на незаконність обшуку та проведення його в зовсім іншому приміщенні, ніж було санкціоновано судом. Внаслідок рейду правоохоронців компанія повністю зупинила свою роботу та понесла не тільки фінансових збитків, а й значної репутаційної шкоди.

Через неправомірність обшуку та порушення процесуального законодавства, компанія оскаржила ухвалу про арешт свого майна у суді. Фактично юридична фірма не мала відношення до злочинів, які розслідувалися в межах кримінального провадження. І хоча суд прийняв рішення про повернення майна, слідчі СБУ протягом тривалого часу його не виконували. Тоді Рада бізнес-омбудсмена й взяла скаргу в роботу.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Вивчивши матеріали скарги, інспекторка визнала скаргу обґрунтованою. Рада підтримала позицію юридичної компанії та рекомендувала Службі безпеки України без затримок виконати ухвалу суду та повернути вилучене майно її законному власнику — скаржнику.

РЕЗУЛЬТАТ:

Завдяки втручанням Ради державний орган повернув скаржнику вилучене під час обшуку майно в найкоротші строки. Наразі скаржник оскаржує дії СБУ, що завдали йому шкоди, у суді.

ДІЇ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ

Предмет скарги: Дії Міністерства юстиції — Департамент державної реєстрації

**Невдала спроба
рейдерства: Мін'юст
відновив правдиві
відомості про
підприємство**

Скарга на:
Міністерство юстиції
України (Мін'юст)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від одноосібного власника і керівника приватного підприємства з Дніпропетровщини. Державний реєстратор змінив перелік засновників та керівника компанії в офіційному реєстрі, про що власник дізнався цілком випадково. Скаржник відразу звернувся до Колегії Мін'юсту з розгляду скарг у сфері державної реєстрації, вимагаючи скасувати протиправні рішення. Однак протягом двох тижнів очікування скаргу так і не розглянули. Щоб пришвидшити розгляд справи в порядку адміністративного оскарження, підприємство звернулося до Ради.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Варто зауважити, що Рада, на відміну від Колегії Мін'юсту, не має прямого доступу до документів, складених чи прийнятих державним реєстратором під час реєстрації, а тому перевірити правомірність внесення змін до даних про компанію самостійно не може. Однак як незалежний медіатор між бізнесом та держорганом, Рада спроможна привернути увагу до справи та пришвидшити її розгляд, чого й вдалося в подальшому досягнути.

Так, у листі до Колегії Мін'юсту Рада просила невідкладно розглянути клопотання підприємства та забезпечити повний,

всебічний та неупереджений розгляд скарги. Рада також передала матеріали справи на розгляд експертної групи, створеної на підставі Меморандуму про партнерство та співробітництво між Міністерством юстиції України та Радою від 15 вересня 2015 року.

РЕЗУЛЬТАТ:

Протягом трьох тижнів після отримання скарги Рада допомогла відновити справедливість: Колегія Мін'юсту скасувала спірні реєстраційні дії, поновивши правдиві відомості про власника та керівника підприємства, а ключі доступу державних реєстраторів, які вчинили неправовірні дії, тимчасово заблоковано. Справу успішно закрито.

Предмет скарги: Дії Міністерства юстиції — Департамент державної реєстрації

Державний реєстр — місце достовірної інформації

Міністерство юстиції
(Мін'юст)

СУТЬ СКАРГИ:

Рада отримала скаргу від типографії з Харкова через те, що в державному реєстрі містилася некоректна інформація про компанію. Під час рейдерської атаки на підприємство власниками та керівником типографії в реєстрі стали інші особи. І хоча суд зобов'язав Мін'юст скасувати неправомірні реєстраційні дії, достовірні дані про скажника так і не з'явилися в реєстрі. Тоді ж компанія звернулася до Ради бізнес-омбудсмена за допомогою.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Вивчивши матеріали справи, інспектор визнав скаргу обґрунтованою. Рада рекомендувала Міністерству юстиції, Департаменту реєстрації та цифрового розвитку Виконавчого комітету Харківської міської ради (Департамент реєстрації) та Відділу державної реєстрації фізичних та юридичних осіб-підприємців Херсонської міської ради (Відділ державної реєстрації) актуалізувати інформацію про скажника в реєстрі. Незважаючи на те, що незаконні реєстраційні дії в реєстрі було скасовано, коректна інформація про засновників та власника типографії не відображалася. Рейдери встигли також змінити адресу компанії на інший регіон. Самостійно типографії не вдалося виправити відомості про компанію, тому інспектор продовжив розслідування.

Зважаючи на карантинні обмеження, Рада забезпечила розгляд скарги у форматі конференц-дзвінка між органами реєстрації з різних областей України.

РЕЗУЛЬТАТ:

Після узгодження взаємних дій контролюючими органами належну інформацію про скажника відображено в ЄДР.

Предмет скарги: Дії Міністерства юстиції — Департамент державної реєстрації

Рейдерську атаку на міжнародну інвестиційну компанію відбито

Скарга на:
Міністерство юстиції
(Мін'юст)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради бізнес-омбудсмена звернулася компанія з Монголії щодо рейдерського захоплення її українського підприємства. Про атаку рейдерів скаржник дізнався раптово: невідомі підробили документи та змінили відомості про компанію в єдиному державному реєстрі (ЄДР). В результаті незаконних реєстраційних дій головний офіс втратив контроль над дочірньою компанією в Україні, що могло призвести до втрати її активів. Тоді Рада і отримала скаргу від компанії з проханням про допомогу.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Інспектор Ради визнав скаргу обґрунтованою. Рада допомогла представникам монгольської компанії зорієнтуватися в механізмах захисту від рейдерства та запропонувала звернутися зі скаргою до Колегії Міністерства юстиції з розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора (Колегія Мін'юсту). У листі з підтримкою позиції підприємства Рада рекомендувала Міністерству юстиції якнайшвидше відновити дані про скаржника в ЄДР.

На підставі Меморандуму про партнерство та співробітництво між Радою бізнес-омбудсмена та Міністерством юстиції Рада просила максимально пришвидшити розгляд скарги інвестиційної компанії через ризик втрати своїх активів. Скаргу компанії Колегія Мін'юсту розглянула протягом декількох днів.

РЕЗУЛЬТАТ:

Мін'юст дослухався до рекомендацій Ради. «Завдяки оперативній та професійній допомозі Ради бізнес-омбудсмена, Міністерство юстиції зробило правильні, а головне — законні висновки стосовно ситуації, що склалася та скасувало незаконні реєстраційні дії, в результаті яких відбулось рейдерське захоплення компанії», поділився сам скаржник.

МІСЦЕВІ ОРГАНИ ВЛАДИ

Предмет скарги: Місцеві органи влади — інші дії

Працювати чи не працювати магазинам товарів для дому під час карантину?

Скарга на:

Київська міська державна адміністрація (КМДА)

СУТЬ СКАРГИ:

До Ради надійшла скарга від відомої мережі роздрібної торгівлі товарами для дому, здоров'я та краси. Компанія скаржилася на дії місцевих органів влади через те, що в кількох населених пунктах магазини зобов'язали закритися. Водночас, іншим магазинам мережі дозволили працювати. Компанія могла забезпечити населення засобами гігієни та товарами для індивідуального захисту на час карантину у зв'язку з пандемією COVID-19. Однак в декількох містах через рішення органів місцевої влади торговельна мережа мусила зачинитися. Зокрема, скаржник повідомив про випадки, коли влада дозволяла працювати магазинам скаржника за умови зняття з продажу товарів, які не мають відношення до засобів гігієни. З проханням по допомогу компанія звернулася до Ради бізнес-омбудсмена.

ВЖИТІ ЗАХОДИ:

Карантин, оголошений в березні цього року, помітно вплинув на роботу Ради. Відтепер Рада почала отримувати скарги бізнесу, пов'язані з карантинними обмеженнями. Інспектор невідкладно розслідував справу компанії. Рада звернулася до Кабінету Міністрів та просила надати роз'яснення щодо норм Постанови КМУ № 211. Саме ця постанова стосується об'єктів торгового та побутового обслуговування населення, одним з яких і була компанія скаржника.

Контролюючий орган не поспішав відповідати Раді і зреагував на її звернення тільки через 30 днів. Лист, який Рада отримала від Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства не містив запитуваного роз'яснення. Тоді Рада повторно звернулася до Кабінету Міністрів за роз'ясненням.

РЕЗУЛЬТАТ:

Не отримавши роз'яснення від Кабінету Міністрів, Рада закрила справу, оскільки скарга втратила свою актуальність. Відколи жорсткі карантинні обмеження послабили, мережа магазинів товарів для дому відновила роботу раніше зачинених магазинів.

3. СПІВПРАЦЯ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ

Одним з ключових завдань Ради бізнес-омбудсмена є забезпечення ефективного системного діалогу бізнесу з Урядом, органами державної влади та місцевого самоврядування, а також підприємствами, які перебувають у державній власності або підпорядковані державним органам

3.1. СТАТУС ЗАКОНОПРОЄКТУ «ПРО УСТАНОВУ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА В УКРАЇНІ»

2014

Сьогодні Рада бізнес-омбудсмена функціонує на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 2014 року. Однак п'ятирічний досвід діяльності РБО доводить необхідність закріпити засади діяльності Установи на рівні закону.

2016

В 2016 році Кабінет Міністрів підготував законопроект про Установу бізнес-омбудсмена, але Верховна Рада попереднього скликання прийняла документ тільки в першому читанні.

2020

В червні 2020 року 39 народних депутатів майже з усіх фракцій стали співавторами нового законопроекту «Про Установу бізнес-омбудсмена в Україні» № 3607.

ПІДТРИМКА СТЕЙКХОЛДЕРІВ

Законопроект підтримали парламентські комітети, зокрема

- Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку,
- Комітет з питань антикорупційної політики
- Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом.

Деякі бізнес асоціації, які об'єднують тисячі підприємців по всій Україні, також наголошують на необхідності інституціалізації Офісу бізнес-омбудсмена.

В межах Стамбульського Плану дій з антикорупційної політики ОЕСР рекомендувала Уряду України зміцнити РБО шляхом прийняття закону, який наділить інституцію необхідними повноваженнями задля більш ефективної роботи.

Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України підтримав всі ключові положення закону. Наразі документ очікує розгляду в першому читанні.

ЧОМУ ПОТРІБЕН ЗАКОН?

1

зобов'язати органи, які не підпорядковуються Кабінету Міністрів (прокурорів, органи місцевого самоврядування, Службу безпеки України) співпрацювати з бізнес-омбудсменом (БО);

2

надати інспекторам РБО доступ до службової інформації для цілей розслідування (за умови збереження її конфіденційності);

3

посилити відповідальність державних службовців за відмову надати точну та своєчасну інформацію за запитом БО;

4

систематизувати критерії відповідності для розгляду і відхилення скарг, визначити чіткий порядок їх розгляду;

5

формалізувати право БО зустрічатися з державними службовцями, бути присутнім на прийомі у прем'єр-міністра, а також представляти висновки та системні рекомендації на засіданнях Кабінету Міністрів, Верховної Ради та комітетів Верховної Ради.

Прийняття закону стане хорошим сигналом для українських та міжнародних інвесторів та забезпечить використання Україною всіх інструментів для захисту інтересів бізнесу від можливих неправомірних дій державних органів.

АРГУМЕНТИ У ВІДПОВІДЬ НА СУМНІВИ ДЕЯКИХ ДЕПУТАТІВ

1

КОНСТИТУЦІЯ НЕ ПЕРЕДБАЧАЄ ІСНУВАННЯ РБО

У своєму аналізі найбільш авторитетний Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України підтвердив конституційність усіх ключових елементів законопроекту. Низка інших органів, що діють в Україні, в Конституції також конкретно не згадується.

2

РБО — ЦЕ НЕУРЯДОВА ОРГАНІЗАЦІЯ, ЯКІЙ ДОРУЧЕНО ВИКОНУВАТИ ДЕРЖАВНІ ФУНКЦІЇ

БО не є державним органом; це — «м'яка влада», яка діє лише за допомогою рекомендацій. Державні органи мають повну свободу дій щодо виконання рекомендацій БО і зобов'язані лише пояснювати причини у разі їх невиконання.

3

ВІДСУТНІСТЬ ДОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ.

Закон чітко передбачає тільки добровільні внески з законних джерел. Дотепер 100% фінансування надходить з Мультидонорського рахунку стабілізації та сталого розвитку України ЄБРР.

4

ІНСПЕКТОРИ РБО ОТРИМАЮТЬ ДОСТУП ДО ТАЄМНОЇ ТА КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Доступ до службової інформації є важливим для ефективного аналізу рішень державних органів, які впливають на бізнес. Закон не надає РБО доступ до державної таємниці — установа отримує всю конфіденційну інформацію від скажників. Інспектори нестинуть повну відповідальність за незаконне використання будь-якої інформації.

5

ЗАКОН НАДАЄ ІМУНІТЕТ БО ТА ЙОГО/ЇЇ ЗАСТУПНИКАМ

Поточна редакція законопроекту вимагає лише погодження Генеральним прокурором дій лінійних прокурорів проти БО чи його/її заступників. Аналогічний режим також застосовується в низці інших випадків, наприклад, стосовно адвокатів. Це положення можна змінити у другому читанні або зрештою повністю його скасувати.

Закон необхідно прийняти, оскільки продовження роботи у теперішньому форматі буде неоптимальним для бізнесу та сприятливим для некомпетентних чи корумпованих державних чиновників, які переслідують бізнес. Співпраця з РБО з боку декількох державних органів залишатиметься добровільною а, отже, непостійною. Інспектори РБО не матимуть дієвого набору інструментів, в тому числі доступу до службової інформації для ефективного проведення розслідувань. Інвестори будуть стурбовані тим, що Україна не хоче посилювати ефективність своїх інститутів для боротьби з корупцією та зловживаннями державних чиновників. Системні питання бізнесу вирішуватимуться повільніше, а в деяких випадках цей процес навіть зупиниться через те, що БО не матиме гарантованої можливості обговорити ці питання з Урядом.

3.2. СПІВПРАЦЯ З ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ

РБО
ПІДПИСАЛА

12

МЕМОРАНДУМІВ
ПРО СПІВПРАЦЮ

Державна податкова служба

Державна митна служба

Державна фіскальна служба

Офіс Генерального прокурора

Служба безпеки України

Міністерство захисту довкілля
та природних ресурсів

Державна регуляторна служба

Міністерство юстиції

Національне антикорупційне
бюро

Київська міська державна
адміністрація

Національна поліція

Національне агентство із
запобігання корупції

ЗАСІДАННЯ ЕКСПЕРТНИХ ГРУП

Експертні групи є платформою для відкритого та прозорого розгляду конкретних скарг, а також вдосконалення законодавства, яке регулює підприємницьку діяльність, та усунення перешкод для ведення бізнесу в Україні.

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА

ДЕРЖАВНА МИТНА СЛУЖБА

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ

ОФІС ГЕНЕРАЛЬНОГО ПРОКУРОРА

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ГЕОЛОГІЇ ТА НАДР**

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ

ВСЬОГО

Кількість
зустрічей та/
або засідань
в онлайн-
форматі

Кількість
розглянутих
кейсів
під час
засідань

13

96

2

7

2

36

1

36

1

2

1

4

20

181

3.3. РЕГІОНАЛЬНІ ВЕБІНАРИ З МІНІСТЕРСТВОМ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Спільно з Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства (Міністерство економіки) Рада бізнес-омбудсмена провела низку регіональних семінарів для бізнесу та органів місцевої влади. Організуючи ці події, ми мали на меті ознайомити підприємців з різних регіонів України з Радою бізнес-омбудсмена, що є інструментом захисту інтересів бізнесу у відносинах з державними органами та органами місцевої влади, державними компаніями та чиновниками.

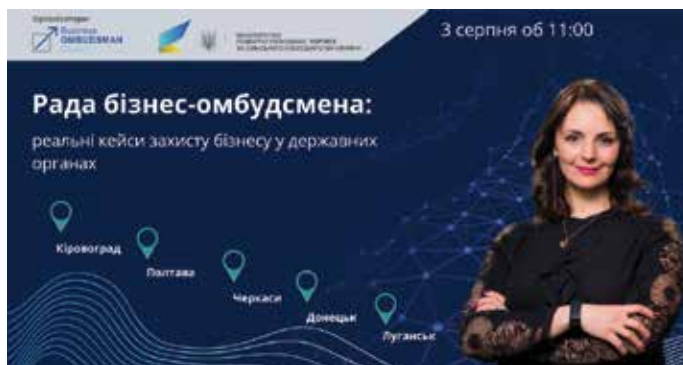
За два тижні ми успішно

5 ПРОВЕЛИ
ВЕБІНАРІВ

500

УЧАСНИКІВ

підприємців та представників місцевих органів влади з різних регіонів країни.

ПІД ЧАС ВЕБІНАРІВ МИ:

обговорили
принципи роботи та
результати діяльності
РБО

дослідили
проблеми
бізнесу

встановили зв'язки
з регіональними
партнерами

07
СЕРПНЯ

Області:

Хмельницька,
Тернопільська,
Рівненська,
Волинська

27
ЛИПНЯ

Області:

Київська,
Вінницька,
Житомирська,
Сумська,
Чернігівська

03
СЕРПНЯ

Області:

Кіровоградська,
Полтавська,
Черкаська,
Донецька,
Луганська

10
СЕРПНЯ

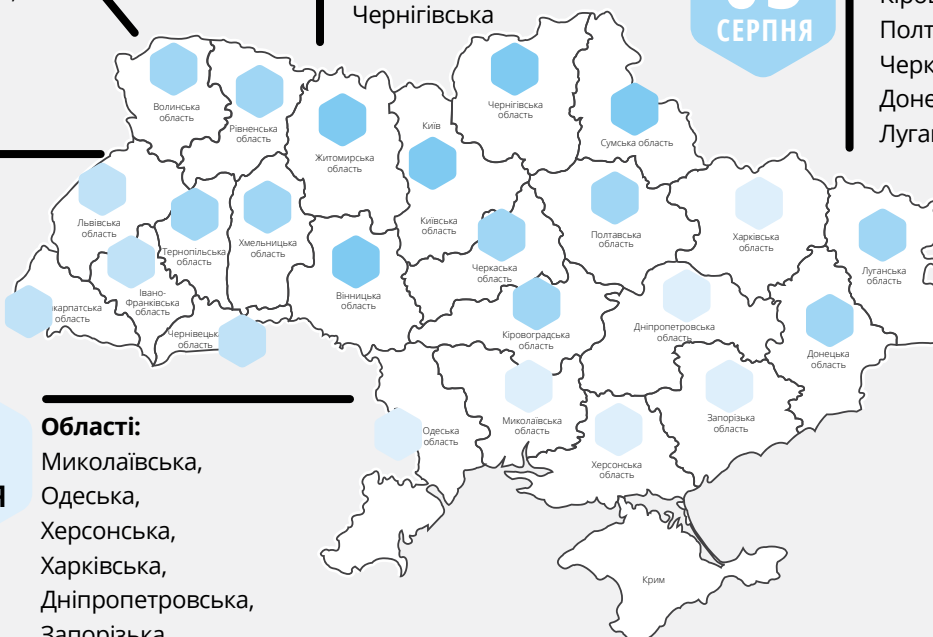
Області:

Закарпатська,
Івано-
Франківська,
Львівська,
Чернівецька

30
ЛИПНЯ

Області:

Миколаївська,
Одеська,
Херсонська,
Харківська,
Дніпропетровська,
Запорізька

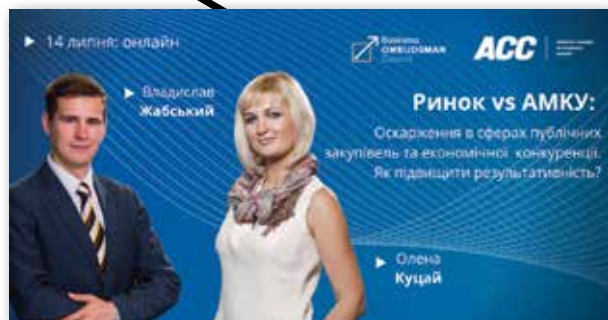
3.4. ПРАКТИЧНІ СЕМІНАРИ З АМЕРИКАНСЬКОЮ ТОРГОВЕЛЬНОЮ ПАЛАТОЮ ТА НАЦІОНАЛЬНОЮ АСОЦІАЦІЄЮ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

Спільно з нашими партнерами Американською торговельною палатою в Україні та Національною асоціацією адвокатів України ми продовжили онлайн-зустрічі щодо актуальних проблем бізнесу.

З АМЕРИКАНСЬКОЮ ТОРГОВЕЛЬНОЮ ПАЛАТОЮ В УКРАЇНІ МИ ПРОВЕЛИ ОНЛАЙН-ЗУСТРІЧІ З БІЗНЕСОМ З ТАКИХ ТЕМ:

14
ЛИПНЯ

«РИНОК VS АМКУ: ОСКАРЖЕННЯ В СФЕРАХ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУ- РЕНЦІЇ. ЯК ПІДВИЩИТИ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ?»

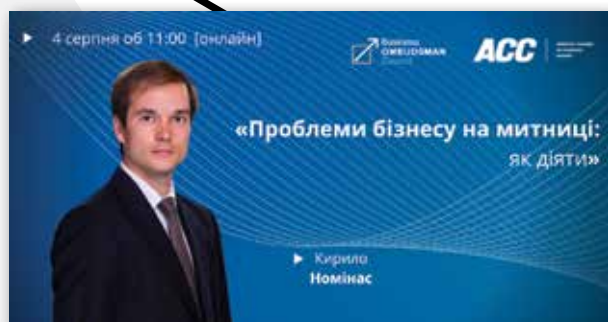

Під час вебінару інспектори РБО розглянули наступні питання:

1. Типові порушення законодавства при проведенні публічних закупівель. Порядок і процедура подання скарг в сфері публічних закупівель до Колегії Антимонопольного комітету
2. Участь Ради бізнес-омбудсмена в розгляді скарг в сфері публічних закупівель: практичні кейси та поради
3. Моніторинг процедур публічних закупівель Держаудитслужбою як механізм контролю: практичні аспекти
4. Типологія скарг, отриманих Радою. Чого очікувати від АМКУ в тих чи інших розслідуваннях?
5. Шляхи підвищення взаємодії з АМКУ

04
СЕРПНЯ

«ПРОБЛЕМИ БІЗНЕСУ НА МИТНИЦІ: ЯК ДІЯТИ»

Під час вебінару інспектор РБО розглянув наступні питання:

1. Що робити, якщо безпідставно затягують митне оформлення?
2. Визначення митної вартості: як довести реальну ціну та повернути переплати?
3. Втручання правоохоронних органів у митний огляд
4. Зміна ідеології митного контролю: пост-митний аудит

З НАЦІОНАЛЬНОЮ АСОЦІАЦІЄЮ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ МИ ПРОВЕЛИ ТРИ ОНЛАЙН-ЗУСТРІЧІ З АДВОКАТАМИ З ТАКИХ ТЕМ:

10
липня

«ПРОБЛЕМИ БІЗНЕСУ У ПОДАТКОВІЙ СФЕРІ: ДОСВІД РБО У РОЗГЛЯДІ 4 ТИСЯЧ СКАРГ»

Під час вебінару інспектори РБО розглянули наступні питання:

1. Загальна інформація про Раду бізнес-омбудсмена. Як Рада може допомогти бізнесу в разі проблем з податковими органами? Про що треба пам'ятати, звертаючись до Ради?
2. З якими скаргами з податкових питань бізнес найчастіше звертається до РБО?
3. Специфіка скарг бізнесу, пов'язаних із роботою системи СМКОР: блокування податкових накладних, переліки ризикових платників податків;
4. Проблемні питання, які виникають в бізнесу під час податкових перевірок та оскарження їх результатів;
5. Особливості скарг, пов'язаних із функціонуванням СЕА ПДВ;
6. Актуальні тенденції скарг з питань відшкодування ПДВ;
7. Підсумки. Рекомендації для бізнесу та адвокатів щодо подання скарг з податкових питань. Питання/Відповіді

28
липня

«ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ»

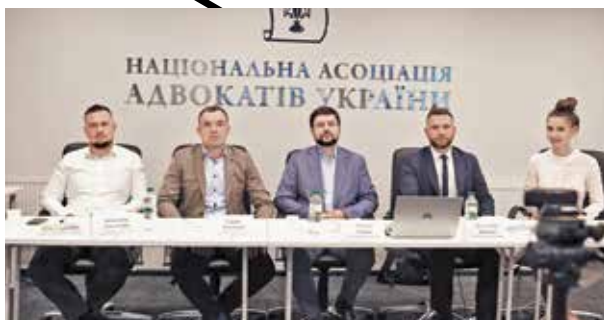

Під час вебінару інспектор РБО розглянув наступні питання:

1. Рада бізнес-омбудсмена та її допомога бізнесу в разі проблем із податковою міліцією та іншими правоохоронними органами
2. Особливості розгляду РБО скарг бізнесу в кримінальних провадженнях у сфері оподаткування
3. Системні рекомендації Ради щодо припинення зловживань повноваженнями з боку правоохоронних органів у їх стосунках з бізнесом.
4. Питання створення єдиного органу із розслідування злочинів у економічній та податковій сферах. Позиція та пропозиції Ради бізнес-омбудсмена.
5. Поради бізнесу та адвокатам щодо подання скарг на дії та бездіяльність правоохоронних органів

20
СЕРПНЯ

«ЯК ДОПОМОГТИ БІЗНЕСУ ВИКОНАТИ СУДОВЕ РІШЕННЯ»

Під час вебінару інспектори РБО розглянули наступні питання:

1. Загальна інформація про Раду бізнес-омбудсмена. Статистика отриманих Радою скарг щодо невиконання судових рішень.
2. Яких вимог при поданні скарги до Ради слід дотримуватись компанії, щоб вирішити проблему якнайшвидше? Інструменти, які використовує Рада при роботі зі скаргами на невиконання судових рішень.
3. Основні типи зловживань зі сторони державних органів щодо невиконання судових рішень.
4. Невиконання судових рішень податковими органами. Практичні кейси.
5. Невиконання судових рішень правоохоронцями. Практичні кейси.
6. Проблема імплементації рішень міжнародних судів в Україні. Практичні кейси.
7. Пропоновані зміни в законодавство. Необхідність виконання системних рекомендацій Ради.
8. Підсумки. Рекомендації для бізнесу та адвокатів щодо подання скарг на бездіяльність державних органів щодо невиконання судових рішень. Питання/Відповіді.

3.4. ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Рада бізнес-омбудсмена використовує зовнішні комунікації, щоб інформувати стейкхолдерів про тенденції скарг бізнесу, висвітлення системних проблем підприємців та пропонувати шляхи їх вирішення. Варто зазначити, що ми працюємо з медіа виключно на основі безкоштовного інформаційного обміну, надаючи зі свого боку експертні консультації, юридичний аналіз та свіжу статистику звернень бізнесу стосовно неправомірних дій державних органів.

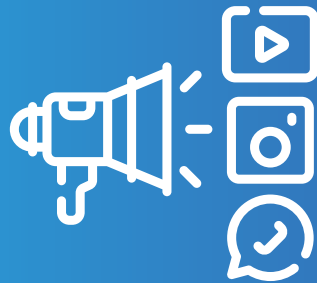
МЕДІА

Розуміючи та поважаючи нашу місію у захисті законних інтересів бізнесу та покращенні бізнес-клімату, профільні журналісти завжди готові знайомити читачську аудиторію з результатами нашої роботи. Медіа також високо оцінюють рівень нашої правової експертизи та вміння передавати повідомлення — наші фахівці є частими авторами на ключових онлайн платформах, доповідачами на форумах і семінарах, спікерами телевізійних і радіостудій.

ПУБЛІКАЦІЇ

З початку роботи
у травні 2015 році
бізнес-омбудсмена
та його офіс згадували

26700+
РАЗІВ

99.9%
ЗГАДУВАНЬ

були позитивними
та нейтральними.

За даними медіа-
моніторингового
агентства ЕКОСАП,
оціночна вартість
публікацій РБО
у третьому кварталі
2020 року становила

5,6
МЛН. ГРН.

У ЗВІТНОМУ КВАРТАЛІ НАШІ
ІНТЕРВ'Ю ОПУБЛІКУВАЛИ:

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ЮРИДИЧНІ МЕДІА:

Юридична Газета

Юридична практика

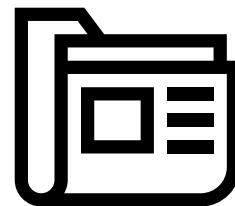
Закон і Бізнес

Юридична практика

UJBL

БІЗНЕС-ВИДАННЯ:

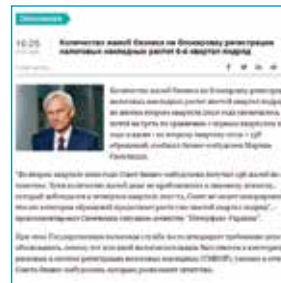
Delo.ua

Економічна правда

Інтерфакс-Україна

ЛІГА БІЗНЕС

Суспільне

Taxlink

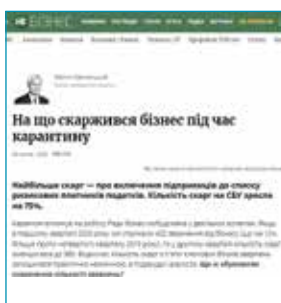
Приватний підприємець

Новое время

НВ Бізнес

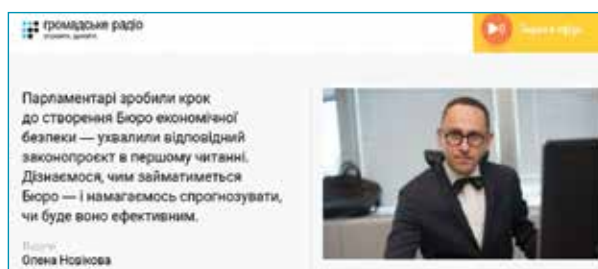
UA-Times

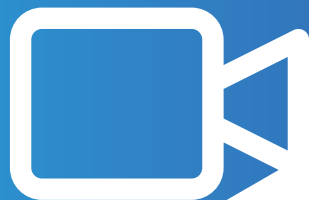
The Page

Громадське радіо

ТВ:

Перший Діловий Телеканал

Телеканал Рада

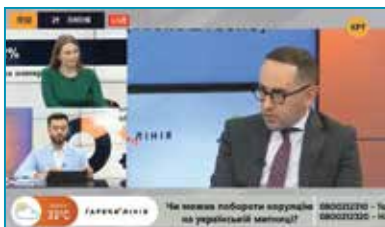
Суспільне

UA: Перший

КРТ

Україна 24

4 канал

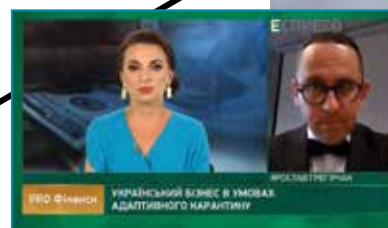
5 канал

Правда Тут

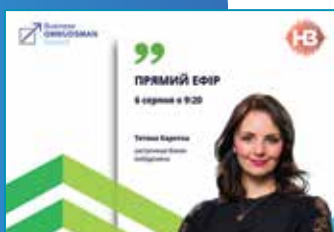
Еспресо ТВ

І РАДІО:

Радіо НВ

Емігрантське радіо

ЩО МИ РОБИМО В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ:

- Ділимося історіями успіху.
Робимо висновки з невдалих кейсів
- Розповідаємо про системні проблеми,
з якими стикається бізнес
- Публікуємо важливі новини.
Ділимося думками та поглядами
- Створюємо власний контент.
Знімаємо відео
- Ділимося статтями, рубриками
та іншим корисним контентом
- Анонсуємо наші заходи, транслюємо
їх наживо
- Спілкуємося з фолловерами.
Швидко реагуємо на їхні запитання

ПОДІЇ

04/07

Зустріч із заступником
Генерального прокурора
України Ігорем Мустецю

Організатор
Офіс Генерального прокурора

08-09/07

VI Ukrainian Antitrust Forum

Організатор
Видавництво «Юридична
практика»

30/07

Зустріч з Ukraine Invest

Організатор
Ukraine Invest

04/08

Зустріч з послом Австрії
в Україні Гернотом
Пфандлером

Організатор
Посольство Австрії в Україні

06/07

Публічне обговорення
«Боротьба з корупцією як
запорука розвитку бізнесу»

Організатор
Національне агентство з питань
запобігання корупції

20/07

Семінар «Створення та
впровадження колективної дії»

Організатор
Базельський інститут управління

14/08

Засідання Колегії при Державній
податковій службі України

Організатор
Державна податкова служба
України

08/07

Зустріч з Романом Лещенком,
Головою Державної служби
України з питань геодезії,
картографії та кадастру

Організатор
Державна служба України
з питань геодезії, картографії
та кадастру

23/07

Зустріч секторальних робочих
груп з питань запобігання
корупції

Організатор
Кабінет Міністрів України

19/08

Зустріч з керівництвом
ГУ ДПС в Київській області

Організатор
Генеральне управління
Державної податкової служби
в Київській області (ГУ ДПС
в Київській області)

29/07

Онлайн форум з корпоративного
управління в Україні

Організатор
Київська школа економіки

03/09

Круглий стіл «Антирейдерська міжвідомча рада з захисту бізнесу при Президентові України: пропозиції щодо механізму і регламенту роботи».

Організатор
Медіацентр «СтопКор»

07/09

Засідання експертної групи за участі Офісу Генерального прокурора

Організатор
Офіс Генерального прокурора

09/09

V Міжнародний форум із захисту бізнесу

Організатор
Видавництво «Юридична практика»

10/09

Зустріч з Генеральним прокурором України Іриною Венедіктовою та бізнес-спільнотою

Організатор
Офіс Генерального прокурора

10/09

Київський інвестиційний форум 2020

Організатор
Київська міська державна адміністрація

10/09

Координаційна зустріч донорів

Організатор
Державне агентство України з інвестицій та розвитку

11/09

Law&Trade Forum: все про міжнародну торгівлю за один день

Організатор
Асоціація Адвокатів України

16/09

International Compliance Forum

Організатор
Видавництво «Юридична практика»

16/09

Загальні збори

Організатор
Всеукраїнська мережа доброчесності та комплаєнсу (UNIC)

17/09

Онлайн-зустріч з Радою бізнес-омбудсмена «Бізнес на шляху до ефективної боротьби з корупцією»

Організатор

Рада бізнес-омбудсмена спільно з Американсько-українською діловою радою

18/09

Зустріч з депутатами Верховної Ради України щодо законопроекту № 3607

Організатор

Верховна Рада України

21/09

Засідання експертної групи щодо розробки Інструментарію щодо оцінки корупційних ризиків для МСБ в країнах Близького Сходу та Північної Африки

Організатор

Управління ООН з наркотиків і злочинності

22/09

LBS TAX TALKS # 2 «Зупинка податкових накладних та включення до списку ризикових платників податків»

Організатор

Асоціація Адвокатів України та «Law & Business Studio» (LBS)

24/09

Презентація результатів П'ятого щорічного опитування експортерів та імпортерів

Організатор

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій

24/09

Онлайн-зустріч з Прем'єр-міністром Денисом Шмигалем

Організатор

Американська торговельна палата в Україні

25/09

Стартова конференція нової програми Глобального договору ООН «Anti-Corruption Collective Action»

Організатор

Глобальний Договір ООН в Україні

25/09

Онлайн-брифінг з послами України в Катарі, Кувейті, ОАЕ та Саудівській Аравії

Організатор

Рада експортерів та інвесторів при Міністерстві закордонних справ України

28/09

Засідання Національного агентства з питань запобігання корупції під головуванням Президента України

Організатор

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)

29/09

Зустріч с керівництвом ГУ ДПС у м. Києві

Організатор

Генеральне управління Державної податкової служби у м. Києві (ГУ ДПС у м. Києві)

НЕЗАЛЕЖНО.
КОНФІДЕНЦІЙНО.
БЕЗКОШТОВНО.

Business
OMBUDSMAN
Council

БЦ «Поділ Плаза»
вул. Спаська, 30А,
Київ 04070, Україна
(вхід з вул. Сковороди, 19)

Телефон: +380 (44) 237-74-01
Факс: +380 (44) 237-74-25
E-mail: info@boi.org.ua

www.boi.org.ua
[www.facebook.com/
BusinessOmbudsmanUkraine](https://www.facebook.com/BusinessOmbudsmanUkraine)